

V. Landsbergis baiminasi dėl galimų vyriausybės ryšių su nusikalstamu pasauliu

Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) — Seimo opozicijos vadas profesorius Vytautas Landsbergis teigia, kad neturi būti apleista oyla dėl Vilniaus savivaldybės Energetikos ir namų ūkio skyriaus vedėjo pavaduotojo Vladimiro Kakuro sumušimo. „Tai itin panašėja į teroro aktą, nes žmogus sumuštas už tai, kad reikė savo neigiamą nuomonę apie energetikų savivalę“, sakė V. Landsbergis spaudos konferencijoje pirmadienį.

Vl. Kakuras per spaudą ir televiziją yra griežtai kritikavęs energetikų parengtą naują šilumos apskaitos metodiką. Praėjusią savaitę Trakų rajone esančiame sode Vladas Kakuras ir jo žmona buvo sumušti nepažįstamų asmenų. „Šešis kartus per pastaruosius metus Vl. Kakuras apgynė paprastus piliečius nuo energetikų, kurie jau-

čiasi visagaliai. Todėl jis mano, kad yra įsipykęs tai sistemai, „teigė V. Landsbergis. „Mes pastebime, kad pačiame ministrų kabinete yra nesutarimų energetikos klausimais — premjeras sako, kad energetikų nustatytos metodikos negalioja, o ministrai kalba visai ką kitą. Ar tai nėra savotiškos vyriausybės krizės apraiška?“, klausė Seimo opozicijos vadas.

Pasak Landsbergio, „Labai galimas dalykas, kad valstybės institucijos pradeda bendradarbiauti su banditais“. Dar vienas to įrodymas, pasak jo, yra pirmadienį dienraštyje „Respublika“ pasirodęs straipsnis apie valstybinės imonės „Greminta“ vadovų grąšinimus mirtimi švedų verslininkams, norintiems sukurti dar vieną maitinimo įstaigų tinklą Lietuvoje.

Lietuva pakluso tarptautinio arbitražo sprendimui

Vilnius, rugpjūčio 28 d. (Elta) — Vyriausybė įvykdė Stokholmo Prekybos Rūmų Arbitražo instituto birželio 24 d. sprendimą dėl nuostolių atlyginimo Olandijos įmonei „NMC Front BV“. Lietuva, prisijungusi prie 1958 m. Niujorko konvencijos dėl arbitražo sprendimų pripažinimo ir vykdymo, privalo patalinti jos nuostatomis.

Olandijos firmos patirties nuostoliams atlyginti iš vyriausybės rezervo fondo Žemės ūkio ministerijai skirta 1.6 milijonai litų. Iš šių pinigų taip pat bus sumokėti 9% metinių delspinigių.

Imonė „NMC Front BV“ patyrė nuostolių, kai nepavyko pradėti normalios veiklos bendroje įmoneje su akcine bendrove „Varėnos pienas“. Dėl bendros imonės steigimo atitarsi nuo 1992 m., o kitų metų gruodžio mėnesį imonė buvo įregistruota Finansų ministerijoje.

Tačiau per tą laiką nebuvo suformuoti imonės valdymo orga-

nai, turintys galią atidaryti sąskaitą banke, į kurią olandai turėjo pervesti 470,000 Vokietijos markių pradinį įnašą. Sąskaita buvo atidaryta ING banke Hamburge. Olandai sugebėjo įrodyti, kad buvo traukdoma sušaukti imonės akcininkų susirinkimą, kuriame valdyba būtų išrinkta.

Ieškinį nagrinėjęs arbitražas pripažino, kad olandai vykdė savo išpareigojimus, todėl pripažino teisėtomis jų pretenzijas „Varėnos pienui“ bei žemės ūkio ministerijai.

Lietuvos vyriausybė paprašė Generalinę prokuratūrą ir Valstybės kontrolę patikrinti medžiagą apie šios bendros imonės steigimo procedūras metu padarytą žalą Lietuvai ir nustatyti kaltininkus.

Nuo šiol visos sutartys, pagal kurias ministerijos ar kitos vyriausybės įstaigos steigis bendras imones, turės būti derinamos su Teisingumo ministerija.

ELTA pasirašė sutartį su Prancūzijos žinių agentūra

Vilnius, rugpjūčio 29 d. (Elta) — Lietuvos Telegramų Agentūra ELTA sudarė bendradarbiavimo sutartį su Prancūzijos žinių agentūra „France-Presse“. Tai pirmoji ELTOS sutartis po to, kai praėjusią savaitę Seimas priėmė įstatymą, kuriuo sudaromos sąlygos jai tapti nepriklausoma nacionaline žinių agentūra. Sutartyje numatyti tarpusavio informacijos mainai. Ji ypač svarbi todėl, kad „France-Presse“ kanalais platinamos ELTOS žinios apie svarbiausius Lietuvos politikos, ekonomikos, kultūros, sporto įvykius ope-

Ignalinos atominė elektrinė vėl veikia

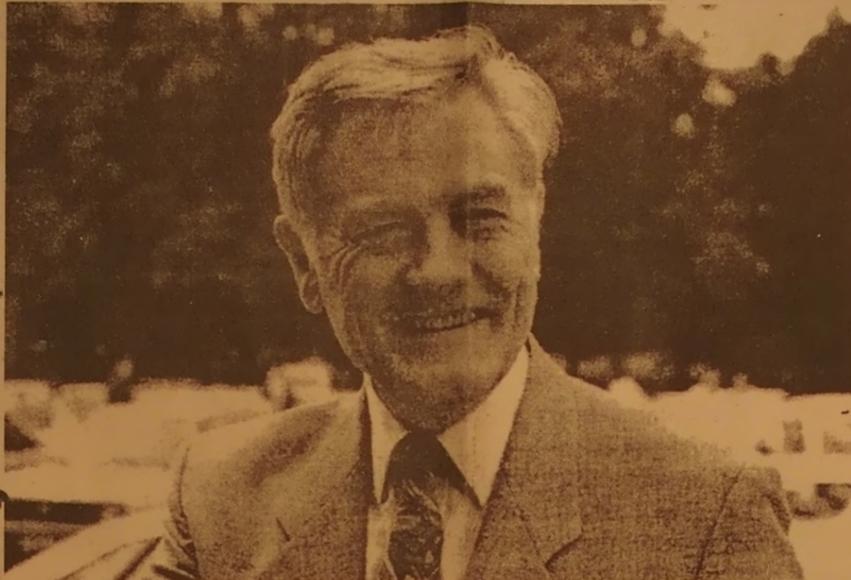
Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) — Po penkių dienų pertraukos sekmdienį vėl pradėjo veikti Ignalinos atominė elektrinė pirmąjį bloką, elektrinė visiškai nustojo dirbti, nes ir antrasis energoblokas uždarė planiniam remontui.

Rugpjūčio 27 d. dėl nedidelio gedimo sustabdžius atominės elektrinės pirmąjį bloką, elektrinė visiškai nustojo dirbti, nes ir antrasis energoblokas uždarė planiniam remontui.

ratyviai pasieks informacijos vartotojus visame pasaulyje. Seniausia pasaulio naujienų agentūra „France-Presse“ buvo įkurta 1835 m. ir pirmoji pradėjo laisvų tarptautinių informacijos mainų erą. Beje, 1957 m. Prancūzijos parlamente buvo priimtas specialus įstatymas, kuris juridiskai įtvirtino ideologinę, politinę ir ekonominę agentūros nepriklausomybę, informacijos objektyvumo garantijas.

Pagal Lietuvos ir Prancūzijos agentūrų sutartį nuo rugsėjo 1 d. ELTA palydoviniu (satelitinu) ryšiu pasieks „France-Presse“ pasaulio naujienų paketas anglų kalba. Svarbiausias ir įdomiausias naujienas iš viso pasaulio, jau išverstas į lietuvių kalbą, ELTA pateiks spaudai, radijo ir televizijos stotims, kitiems vartotojams. Žinias apie Lietuvą ELTA kasdien perduos „France-Presse“ agentūrai taip pat anglų kalba.

Šiuo metu ELTA platina Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Skandinavijos šalių, Lenkijos, Rusijos, Latvijos ir Estijos naujienų agentūrų pranešimus. Lietuvos Telegramų Agentūra

Rugpjūčio 24 d. „Lietuvos rytas“ spausdino pasikalbėjimą su Valdu Adamkumi, kurį jis davė kaip tik atvykęs į Lietuvą padėti įvairioms vidurio koalicijos partijoms, organizuojant savo kampanijų strategijas Seimo rinkimams, kurie vyks spalio 20 dieną. Pažymėjus, kad šįkart atvyko į Lietuvą kaip privatus asmuo, V. Adamkus tačiau pasakė, kad išvykdamas pranešė JAV Gamtos saugos Agentūros vadovei Carol Browner, kad nori atsistatydinti iš JAV Vidurio Vakarų regiono gamtos saugos vadovo posto. Ministrui prašant, kad Adamkus nepasitrauktų iki lapkričio 5 d., kai vyks JAV prezidento rinkimai, Adamkus paprašė dviejų mėnesių neapmokamą atostogų. Paklaustas apie galimybę kandidatuoti į Lietuvos prezidento postą, Adamkus pabrėžė, jog dabar svarbu rūpintis koks bus naujasis Seimas ir vyriausybė ir tik pamačius po rinkimų susiklosčiusią situaciją bus įmanoma galvoti apie prezidentūrą. Nuotr. R. Jurgučio „Lietuvos ryte“

Pesticidų deginimo eksperimentas „Akmenės cemente“

Vilnius, rugpjūčio 27 d. (AGEP) — Antradienį 3:30 val. po pietų akcinėje bendrovėje (AB) „Akmenės cementas“ pradėtas eksperimentas, bandant pasekmes, kad sudeginami toliau nebetinkami naudoti pesticidai. Pagal sutartį su bendrove eksperimentą organizuoja Aplinkos apsaugos ministerijos specialistai, dalyvauja atstovai iš Valstybinio visuomenės sveikatos centro, Priešgaisrinės apsaugos departamento, Civilinės saugos departamento ir Valstybinės darbo inspekcijos.

Į 5 metrų diametro, 185 metrų ilgio sukamąją krosnį, kur temperatūra pakyla iki 2,000 laipsnių Celsijaus, kas valandą įvedama po 50 kilogramų netinkamų naudoti pesticidų. Nukrypus bet kuriam specialios pasiruošimo šiam eksperimentui mokslinės grupės nustatytam parametru nuo leistinų ribų, pesticidų dozavimas bus nutrauktas. Eksperimentas gali užtrukti vieną dvi paras.

Kaip korespondentei sakė AB „Akmenės cementas“ generalinis direktorius Simonas Vytis Anušis, jei eksperimento rezultatai bus teigiami ir paaiškės, kad deginant pesticidus neterpiama aplinka, bendrovė pasirašys kontraktą dėl tokių darbų

Vilniuje atidaryta žydų religinė mokykla

Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) — Pirmadienį Vilniuje atidaryta tradicinė žydų švietimo institucija „Menachemo namai“. Ji įsikūrė 68-osios Baltarusių vidurinės mokyklos patalpose. „Menachemo namai“ Vilniuje atidaryti po 56 metų pertraukos.

Pirmosios sovietų okupacijos laikais jie buvo uždaryti. Iki tol Vilnius buvo žinomas visame pasaulyje kaip tradicinis žydų švietimo centras. „Menachemo namų“ sugrįžimas, pabrėžė jų atidarymo iškilnėse Vilniaus

ELTA kasdien siunčia operatyvią informaciją apie Lietuvą britų „Reuters“, Latvijos ir Estijos žinių agentūroms.

vykdymo ir atliks tai už atitinkamą mokestį. Pesticidų sudeginimas aukštoje temperatūroje yra vienintelis paliausias jų sunaikinimo būdas. Tai rodo pasaulinė praktika ir Lietuvos mokslininkų bei technologų

Neris Germanas bus prezidento patarėju

Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) — Seimo kancleris Neris Germanas bus paskirtas Lietuvos prezidento patarėju užsienio politikos klausimais, pirmadienio pokalbyje per Lietuvos radiją patvirtino pats prezidentas Algirdas Brazauskas.

Valstybės vadovas tiksliai nepasakė, kada pasirašys potvarkį dėl N. Germano skyrimo patarėju. „Čia yra laiko reikalas, nes N. Germanas yra Seimo narys, o mūsų įstatymai neleidžia parlamentarams būti prezidento patarėjais“, sakė A. Brazauskas. Jis mano, kad šis klausimas bus išspręstas, artėjant Seimo rinkimams.

A. Brazauskas gerai įvertino N. Germano sugebėjimus užsienio politikoje. „Jis yra pakankamai išsilavinęs, Seime daug dirbo Užsienio reikalų komitete,

darbai. Per aštuonerius pastaruosius metus Lietuvoje užregistruoti 32 chemikalų sandėlių gaisrai. Aplinkos teršimas nepilnai sudegusiomis medžiagomis gaisrų metu ir žemės ūkio chemikalų iššiplovimas į paviršinius ar gruntinius vandenius iš netvarkingų sandėlių bei vietų, kuriose jie nelegaliai palaidoti, kelia ypatingą pavojų žmonėms ir aplinkai.

bendravo su kitų valstybių parlamentais, todėl, manau, kad N. Germanas susidoros su naujomis pareigomis“, sakė valstybės vadovas. Prezidento patarėjo užsienio politikos klausimais postas liko laisvas po to, kai A. Brazauskas paskyrė anksčiau patarėju ambasadoriumi Didžiojoje Britanijoje. Pirmadienį J. Paleckis išvyko į Londoną.

PLAČIAME PASAULYJE

Bratislava. Slovakijos ministras pirmininkas Vladimir Meciar pakeitė tris ministrus. Politikos komentatoriai mano, jog tai bandymas pagerinti valstybės įvaizdį užsienyje, o taip pat ekonomikos rodiklius. V. Meciar priėmė ekonomikos ministro Jan Ducky ir užsienio reikalų ministro Juraj Schenk atsistatydinimus bei atleido vidaus reikalų ministrą Ludovit Hudek. Į jų vietas paskirti buvęs valstybinės energetikos imonės generalinis direktorius Karol Cesnek (ekonomikos), ambasadorius Vokietijoje Pavol Hamzik (užsienio reikalų) ir valdančiosios Judėjimo už Demokratinę Slovakiją Partijos veikėjas Gustav Krajci (vidaus reikalų). (Reuters, 8.27)

Bruselis. Abejodama dėl tikslingumo stoti į Europos Sąjungos Valiutų Sąjungą, Švedija abejoja ir dėl tikslingumo prisijungti prie Europos Sąjungos Valiutos kursų mechanizmo. Manoma, kad šios pozicijos švedai neatsisakys, net jeigu

Europa dalykiškiau supranta Rusijos grėsmę

Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) — Vokietijos laikraštyje „Sueddeutsche Zeitung“ išspausdintame straipsnyje, kurį perspausdino „Lietuvos rytas“, yra lyginami du Vokietijos užsienio reikalų ministro ir Baltijos valstybių kolegų susitikimai — 1994 m. kovo mėnesį Bonoje ir 1996 m. rugpjūčio mėnesį Leipcige. Abiejų šių susitikimų diskusijų objektas yra NATO plėtimasis į Rytus.

Baltijos valstybės, anot vokiečių laikraščio, bijosi, kad Rusija toleruos Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos priėmimą į NATO, jeigu ten nebus priimtos Baltijos valstybės. „Bonos politikai su

viltimi konstatuoja, kad Leipcigo susitikimo metu vyko labai dalykiškas pokalbis apie Rusijos grėsmę Baltijos šalims, negu prieš du metus Bonoje“, teigia „Sueddeutsche Zeitung“.

Anot laikraščio, žinios, kad Baltijos valstybės nebus tarp pirmųjų šalių, su kuriomis NATO kitais metais ves derybas dėl stojimo į NATO gynybos sąjungą, nesukelia audringų emocijų ... ir galima manyti, kad Baltijos šalys pradeda suprasti, kad jų rytinių sienų saugumas — ilgas procesas, kurio kiekvieną etapą reikia tinkamai išnaudoti.

A. Brazauskas prisiminė Rusijos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos

Vilnius, rugsėjo 2 d. (Elta) — Rusijos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos prieš trejus metus prezidentas Algirdas Brazauskas pavadino labai svarbiu žingsniu Lietuvos grįžimui į Europą ir pasaulio bendriją. „Tai buvo labai svarbiu įvykiu visų pirma Lietuvos ir Rusijos santykiams“, sakė prezidentas, pirmadienį kalbėdamas per Lietuvos radiją.

Prezidentas pabrėžė, kad susitarta dėl kariuomenės išvedimo buvo labai sudėtingomis sąlygomis. Valstybės vadovas prisiminė, kad tuomet teko daug kalbėtis telefonu su Rusijos prezidentu Boris Jelcinu. „Džiaugiuosi, kad jis suprato politinę šio klausimo svarbą,

nes Rusijos kariuomenė paliko Lietuvą anksčiau nei Vokietiją“, sakė A. Brazauskas. Pasak jo Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand ir Vokietijos vadovai Helmut Kohl ir Roman Herzog dėjo labai daug pastangų, kad Rusija įvykdys savo išpareigojimus. „Galbūt tuomet mes to palaikymo nejuotome, nes jis nebuvo aiškus, bet jis buvo labai svarbus veiksnys, sprendžiant šį klausimą taip, kaip jis buvo išspręstas“, kalbėjo valstybės vadovas.

Prezidentas pabrėžė, kad Rusijos kariuomenė buvo išvesta visų Lietuvos politikų ir visos visuomenės bendrų pastangų dėka.

Finansų ministras nepritaria Vakarų Banko gelbėjimui

Vilnius, rugpjūčio 27 d. (AGEP) — Finansų ministras Algimantas Krizinauskas teigia nepritarisiantis leidimui Klaipėdos valstybiniam jūrų uostui investuoti į Vakarų Banką. Vyriausybė turėtų padaryti sprendimą dėl šios investicijos šį trečiadienį. Seimas dar birželio mėnesį panaikino klūtis tokiai investicijai, tačiau vyriausybė delsia padaryti sprendimą. Nemažai Seimo narių daro spaudimą vyriausybei, kad ji leistų gelbėti banką. Klaipėdos valstybinis jūrų

uostas nori investuoti į banką 20 mln. litų. Dar tiek pat planuojama surinkti iš kitų investuotojų. Leidimas uostui įnešti šiuos pinigus reikėtų, kad vyriausybė pritaria banko gelbėjimui.

Spaudos konferencijoje antradienį ministras A. Krizinauskas dar kartą pakartojė savo poziciją, jog šio banko bankrotas būtų dukart pigesnis nei jo gelbėjimas. Bankui atstatyti, pasak A. Krizinausko, reikėtų daugiau nei 100 mln. litų injekcijos grynais pinigais.

Tuo tarpu banko vadovas Arnoldas Štrimaitis teigia, jog išgelbėti banką pririnktų tik šiek tiek daugiau pinigų nei jam bankrutuojant.

Ljubljana. Slovėnijos užsienio reikalų ministras Davorin Kracun ketvirtadienį pareiškė, jog prieš stojant į Europos Sąjungą šalyje ketinama surengti referendumą. Jį planuojama surengti pasibaigus deryboms su Europos Sąjunga, kurios, kaip tikisi Slovėnija, prasidės kitais metais. Slovėnija planuoja būti tarp pirmųjų valstybių, tapusių Europos Sąjungos narėmis. D. Kracun taip pat pareiškė, kad jo šalis tikisi būti ir tarp pirmųjų valstybių, tapusių naujosiomis NATO narėmis. (Reuters, 8.29)

KALENDORIUS

Rugsėjo 4 d.: Rozalija, Ida, Možė, Rimantas, Germantė.
Rugsėjo 5 d.: Laurynas, Stanislava (Stasė), Bartenis, Berčius.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

DALYVAUKIME LSS VADOVYBĖS RINKIMUOSE

Vasaros atostogų ir stovyklavimo laikotarpis pasibaigė. Lietuvių Skautų sąjunga pradeda naujus 1996/97 veiklos metus. Sėkmingai jų pradžia visi kviečiami nedelsiant jungtis į LSS Vadovybės rinkimų eigą. LSS Vadovybės rinkimų prezidento pirmininkas vs Romas Fabijonas praneša, kad dar neuzregistravusiems dalyvauti LSS rinkimų procese, suteikiama galimybė tai atlikti.

Registracija dalyvavimui balsavimuose pratęsiama iki š.m. rugsėjo 19 dienos.

Taip pat visi kviečiami rūpintis kandidatų siūlymu. Iki šiol neturime kandidatų į: Tarybą ASS sąrašu.

ASS Vadijos pirmininkė ir pavaduotoja.

LS Brolijos Vyriausią skautininką ir pavaduotoją.

LS Seserijos Vyriausią skautininkę ir pavaduotoją.

LSS Garbės teisma.

LSS Kontrolės komisija.

LSB Garbės gynėja.

ASS Garbės gynėja.

Australijos rajono vada/e.

Kanados rajono vada/e.

Ramiojo Vandenyno rajono vada/e.

Visi kviečiami atlikti savo skautišką pareigą ir rūpintis tinkamiausių kandidatų įvairioms vadovybės pareigoms siūlymu ir dalyvavimu balsavimuose.

VĒL VIENĄ AUKĄ PAVILIOJO KAPAI...

1996 m. rugpjūčio 20 d. Kaune mirė Lietuvos Skautų sąjungos tarybos ir pirmosios pirmininkas j.s. fil. Algimantas Žilinskas. Mirties priežastis — kepenų vėžys. Brolis Algimantas eilę metų pirmininkavo Melbourn, Australijos ASS skyriui ir kelias kadencijas ėjo Akademinio Skautų sąjungos atstovo pareigas.

Fil. Žilinskas Australijos akademikams buvo vienas iš „spiritus movens“. Visuomet aprašė Australijos akademikų veiklą ir savo pastangas. Tarybos pirmininku jis tapo 1995 m. pradžioje sunkiose sąlygose ir tos pareigos jam buvo nelengvos. Su broliu Algimantu asmeniškai teko susipažinti 1988 m. Tautinėje stovykloje prie Canton, Ohio. Kaip sąjungos pirmininkai, oficialiais ir asmeniškais laiškais, palaikė me artimą ir dažną ryšį. Nevisuomet mudviejų nuomonės sutikdavo, tačiau pagarbą vienas kitam išlaikė. Pasigesime brolio Žilinsko įdomių laišku ir įsakymų. Nesistebėčiau jei dar užtruks kuris laikas pakol su-

prasime ir išklausysime vieni kitų. Mudviejų skautiški tikslai buvo, yra ir liks vienodi — lavinti lietuvišką jaunimą tapti savarankiškais sąmoningais lietuviškais ir naudingais piliečiais.

j.s. fil. Algimanto Žilinsko nuopelnai lietuviškai skautybei ilgai nebus įvertinti. Algimantai, išsekis ramybėje žinodamas, kad sąžiningai esi atidavęs didelę dalį savo gyvenimo lietuviškam skautavimui ir lietuvių visuomenei. Pasigesiu Tavęs.

Ad Melioren aukštybėse,

Brolis Kęstutis Ječius
LSS Tarybos pirmininkas

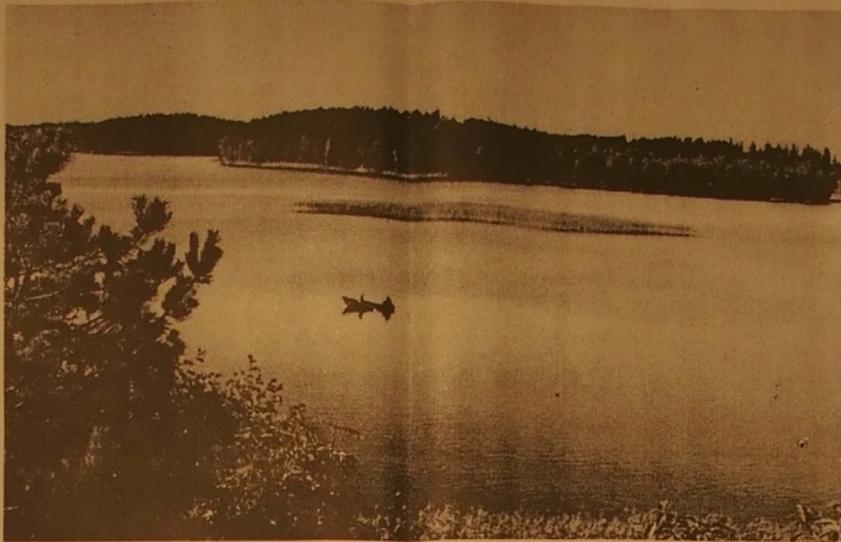
FILISTERIŲ SUEIGA

Filisterių Skautų sąjungos Čikagoje skyrius kviečia visus filisterius dalyvauti sueigoje sekmadienį, rugsėjo 15 d., 1 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje. Dalyvaujame pilnomis išieginėmis uniformomis.

Skyriaus valdyba

Čikagos skautų stovykloje švenčiant Jūros dieną prie ežero keliamas vimpilas. Nuotr. J. Tamulaitis

Prie šio ežero nacionaliniame Trakų parke stovyklavo Kauno jūrų skautai.

SVEČIUOSE PAS STOVYKLAUJANČIUS KAUNO JŪRŲ SKAUTUS

atsivežtos mano uniformos. — Kam ta cirko palapinė? — klausiau išvydęs skautių pastovykloje stovinčią juodą palapinę su skylėmis stoge.

— Čia mūsų laužavietė. Tik vakar nustojo lietus. O tos skylės dūmams išėiti, — aiškino.

— O kur valgi gaminatės?

— Ten mūsų virtuvė. Tokią pat turi ir vokiečių skautai.

Virtuvės buvo netoli ežero. Jose stovėjo, lyg senoviški garvežiai su aukštais kaminais, dvi kariškos lauko virtuvės.

— Parko administracija parūpino malkų. Alksniai visiškai žali. Nedega. Parke sausų malkų nerasi. Tai ir vargstam.

Pasiteiravus apie maistą paaiškėjo, kad pūšryčiams košė, o pietums ir vakarienei sumuštiniai.

— Labai trūksta vadovų. Mes tik keturiose, o vaikų šimtas, — skundėsi viršininkas Algimantas.

— Turėjom visokių pagalbos stovyklavimui pažadų iš miesto savivaldybės. Nieko negavome. Tempame savo jėgomis. Vaikai irgi iš vargšų namų. Imam stovyklos mokesčių. Ne visi pajėgia sumokėti.

Paežerės uoste stovėjo iš lentgalių ir fanieros galkų pačių statytas lieptas. Ant jo užlipiti nedrįsau, kad neišsimaudyčiau su visa uniforma. Jūriniame stiebe pleveno vimpilas. Ant kranto dugnu į viršų riogsojo nemaža irklinė valtis.

— Ar ja naudojates?

— Ne. Dugne skylė. Nėra su kuo užtaisyti.

— O kieno tos dvi baidarės?

— Jos privačios. Reikia taisyti.

Ežeras buvo didelis ir pūtė pastovus rytų vėjas. Puikios sąlygos būriavimui. Tik nebuvo burlaivių.

Klebonas jau baigė paskaitą ir viršininkas pakvietė mane tarti žodį. Pasveikinęs paklausiau:

— Ar patinka jums čia stovyklauti?

— Labai patinka! — skambėjo atsakymas. Pasakojau, kaip lietuviai jūrų skautai stovyklauja Amerikoje. Kaip svarbu, kad Lietuvoje kuo daugiau jaunimo susipažintų su skautybe, kad ją išgyventų.

— Sesės broliai gero vėjo! — užbaigiau.

— Vėjo, vėjo! — atsakė vienas balsiai. Šūkį žinojo visi. Gal būtų geriau, negu skautybės ideologija, kuri dar taip sunkiai plinta mūsų tėvynėje.

— Prašome pasilikti vėliavų demonstruoti ir iš Čikagos

MANO TĒVUKŲ KELIONĖ Į AMERIKĄ

1941 metai. Vasarą pievoje žydėjo gėlės, o rytuose dundėjo patrankos. Artėjo Vokietijos — Sovietų Sąjungos frontas. Žmonės prisiminė trėmimus, areštus, ir bandė išvažiuoti kur nors į kaimą, arba pasitraukti trumpam laikui į Vokietiją. Ir mano tėvuko šeima tikėjo kad vokiečių kariuomenė rusus atstums atgal ir tada visi galės grįžti į savo namus.

Dalis šeimos pasitraukė netoli Vokietijos sienos, o kiti turėjo vėliau atkelti. (Deja šeima liko išsiskyrus ir niekad po to nebuvo visi kartu). Kas dieną virš sodybų kaunasi rusų ir vokiečių lėktuvai. Krenta bombos į ūkius. Taigi ir iš ten jiems reikėjo bėgti. Pirmiausiai buvo įsakyta visiems važiuoti į Ragainę, nes ten buvo įsteigta pabėgėlių stovykla. Stovykloje buvo 8,000 asmenų iš Lietuvos tokių kaip mano Tėvuko šeima. Vakare stovyklą apsupo kareiviai, ir pradėjo rinkti jaunus vyrus. Kai vokiečiai pradėjo skirstyti visus į grupes, Tėvukas pabėgo. Išėjęs iš miesto užėjo pas ūkininką. Ūkininko žmona buvo lietuvė. Ji patarė jam grįžti per Tilžės miestą nes miškuose pilna kariuomenės, ir Tėvuko nepraleis. Bet Tėvukas vistiek ėjo keliu į mišką. Staiga užėjo toks smarkus lietus, kad visi sargybiniai subėgo į būdeles. Tik vienas paklausė ar Tėvukas turi leidimą. Jis pasakė, kad turi ir jį praleido. Taip jis 40 kilometrų ėjo pėsčias.

Viename miestelyje norėjo gauti nakvynę bet niekas nedavė. Tai vienas vokiečių policininkas priėmė jį pernakvoti kalėjime, kur už nakvynę turėjo mokėti dvi markes.

— Mielai. Deja, turim grįžti į Vilnių. Giminės dėdės laukia, — atsiprašė mano šoferis Rūta.

— Paliekant „Divyčio“ jūrų skautų stovyklą man prisiminė pirmoje stovykla 1946 metais Vokietijoje, švabų miškuose. Ten irgi nebuvo virtuvės, nei didelės palapinės kur laužus kurentum ir dainas dainuotum stipriam lietuvi kertant. Nebuvo nei čiuzinių, nei miegmaišių nei sumuštinų kiek norėtum. Jei ne Albino Karniaus iš Švabų nupirktas ir papjautas veršis — virtuvė būtų buvusi liūdno prisiminimo vieta.

Nepaisant anų sunkumų, lietuviškoji skautija augo, stiprėjo, plėtėsi Vokietijos žemėje. Persikėlė per vandenynus į JAV-es, Kanadą, Australiją ir kitur. Dabar ji vėl grįžta atgal į tėvynę, prie Trakų ežerų dar labai netvirtais žingsniais, gal nepilnai suprasta, neturinti vadovų, nelaukiama mokykloje, kaip anais gerais laikais, kai mes sėdėjome mokyklos suolo savoje žemėje.

j.v.s. Bronius Juodelis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danute Bindokienė
Administratorių Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius tašo savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

Tada Tėvukas nutarė nueiti į darbo įstaiga, kur tikėjosi gauti darbo pas ūkininką. Jį priėmė dirbti, bet ir iš ten jį nusuntė apkas kasti. Buvo suvaryta arti 1,000 vyrų. Jis dirbo 3 mėnesius. Karui pasibaigus jie su arkliais per Alpes atvažiavo į Vokietiją.

Tuo laiku iš Rytprusių močiutė išvažiavo į Berlyną. Bet rusai pradėjo artėti prie Berlyno. Berlyne teko daug kartų slėptis slėpūvėse, nes amerikiečiai atskridavo bombarduoti. Kartais net kelis kartus reikėdavo bėgti į slėpūvę. Berlyne gyvenanti buvo per sunku, o be to rusai artėjo. Vieną dieną Močiutės tėveliai jos paprašė nuvažiuoti į traukinio stotį pirkti bilietus į Turingiją. Jai būnant stotyje atskrido lėktuvai ir pradėjo bombarduoti. Visi subėgo į slėpūvę, o bombos aplinkui sproginėjo. Šviesos užgeso, ir žmonės pradėjo verkti. O kai Močiutė laimingai išlipo iš slėpūvės visi namai aplinkui degė. Ji nežinojo kur eiti, ir nežinojo kas atsitiko su jos tėvais. Paskui ji

pėsčia parėjo namo ir rado tėvelius sveikus.

Po ilgo laiko mano Močiutė ir Tėvukas vėl susitiko Displaced Person Camp — išvietintų asmenų stovykloje. Ten mano Močiutė mokytojavo. 1949 metais, Tėvukas su Močiute išplaukė į Ameriką laivu kuris vadinosi General Harry Taylor.

Mantas Lingertaitis,
Massachusetts

ASS STUDIŲ DIENOS

Akademinio Skautų sąjungos Studijų dienos š.m. spalio 4-6 d. vyks Woodstock, IL.

Studijų dienoje dalyvavimo kaina už visas tris dienas (nakvynė ir maistas įskaitytas) yra 135 dol. Jaunimui iki 21 metų daroma nuolaida. Prašoma ilgiau nelaukiant registruotis pas fil. Ramoną Kaveckaitę, 4106 W. 97 St., Oak Lawn, IL 60453. Tel. (708) 499-0687.

VIDAS T. NOREIKA, D.D.S.

Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE
su Charles E. Bend, D.D.S.
209 S. Calumet Rd.
Chesterton, IN 46304
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center

Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Seštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prima „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1 - 3 v.p.p. penkd. ir seštd. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviškus sutvarkys antuo priėmimą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktučiai. Susitarimul (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

SURENDER LAL, MD

Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

LIETUVA — KANDIDATĖ I EUROPOS SAJUNGA

ZENONAS PRŪSAS

Šiuo metu dauguma Vakarų ir Šiaurinės Europos valstybių yra Europos Sąjungos narės. Jų iš viso yra 15, būtent: Airija, Austrija, Belgija, Danija, Didžioji Britanija, Graikija, Ispanija, Italija, Liuksemburgas, Olandija, Portugalija, Prancūzija, Suomija, Švedija ir Vokietija. Jų visų vidurkis Bendro Vidinio Produkto (BVP), kuriuo paprastai yra matuojama krašto ekonominė gerovė, 1994 metais buvo 18,170 dol. gyventojui per metus. Praėjusį gruodžio mėnesį šių kraštų vadovai, susirinkę Madride, nutarė, kad šia organizacija reikia padidinti, priimant naujus narius, dabar esančius narius kandidatais (associate members). Jų irgi yra 15, dešimt iš vidurio ir iš Rytų Europos. Pagal BVP visi 15 išsiriškia taip: Šveicarija (24,390 doleriu), Norvegija (21,120 dol.), Kipras (10,260), Čekų Respublika (7,910), Malta (7,460), Slovenija (7,020), Slovakija (6,650), Vengrija (6,310), Lenkija (5,380), Latvija (5,170), Turkija (4,610), Estija (4,510), Bulgarija (4,230), Lietuva (3,240) ir Rumunija (3,920). Nenuostabu, kad BVP yra žemiausias buvusiuose komunistiniuose kraštuose. Pagal jį Lietuva yra priešpaskutinėje vietoje, vos pralenkdama tik Rumuniją. Taigi, kyla klausimas, ar iš viso Lietuvai dar yra vilčių patekti į šį turtingųjų klubą per ateinančius 10 metų?

Atsakymas būtų teigiamas. Pirmiausia, į Europos Sąjungą naujais nariais bus priimami ne vien tik pagal kandidatės val-

stybės ekonominį stovį, bet ir pagal kitus kriterijus. Pavyzdžiui, Turkija, kurios BVP yra šiek tiek didesnis, negu Lietuvos, iki šiol nebuvo priimta dėl žmonių teisių pažeidimų, ypač kovojant su kurdais sukileliais. Nuošalyje liko palyginti nesuradžiausia Slovakija, dėl to, kad ten nėra visiškai įgyvendinta demokratija. Diktatūros šešėlyje yra ir Rumunija bei Bulgarija. Rumunijos, Kipro ir Latvijos atveju, daug lemia galimi etniniai neramumai. Dvi — Šveicarija ir Norvegija — yra „miegančios“ kandidatės, nes jų abiejų parlamentai pasisakė prieš šių šalių įstojimą į ES. Žodžiu, kiekvienas atvejis bus sprendžiamas individualiai, ne vien pagal krašto turtingumą. O dėl Baltijos kraštų, jų įstojimą labai remia skandinavai: Danija, Švedija ir Suomija. Tai yra didelis pliusas. Daugelis kandidatų visai neturi rėmėjų (sponsorių) tarp ES narių. Bet Baltijos kraštai visai neturi rėmėjų (sponsorių) tarp ES narių. Bet Baltijos kraštai turi ir ne draugų: pagal „Economist“ žurnalą (rugp. 3 d., psl. 41) šių kraštų priėmimui į ES, bent privačiai, priešinis trys didieji: Britanija, Prancūzija ir Vokietija. Jos nenorinčios duoti saugumo garantijų sunkiai apginamam regionui, esančiam per arti Rusijos.

Čia ir vėl kartojama taip pamėgta Baltijos kraštų neapginamumo nesamone! Juk tas klausimas nebuvo keliamas, kada buvo lygiatėsi nare priimta Suomija, kurią būtų gal dar

sunkiau apginti nuo Rusijos, negu Baltijos kraštus. Jei Baltijos kraštai yra neapginami, tai neapginama yra ir Lenkija, kurios pagrindinis sponsorius yra kaip tik ta pati, baltams nepalanki, Vokietija. Atrodo, kad teks baltų diplomatams padirbėti, iki jie įtikins anglų, prancūzų ir vokiečių politikus, kad Baltijos kraštai nebūtų specialus atvejis Rusijos užpuolimo metu. Juk geografiškai jie mažai skiriasi nuo daugumos Rytų Europos valstybių, norinčių įstoti į ES.

Kaip ten bebūtų, viso 10 rytų ir vidurio Europos kandidatės yra labai neturtingos, palyginti su dabartinėmis narėmis. Jų visų BVP vidurkis yra tik 29,4 proc. ES šalių vidurkio. Tai žemesnis, negu prieš kelerius metus priimtą 4 valstybių — Airijos, Graikijos, Portugalijos ir Ispanijos. Lietuvos BVP 1994 metais buvo tik 18 proc. ES šalių vidurkio. Žiūrint į ateitį optimistiškai, Rytų Europos šalių BVP augs greičiau, negu dabartinių ES valstybių vidurkis, ir 21 šimtmečio pradžioje gal jis priartės bent iki pusės ES BVP. Gal tada bus lengviau įstoti į šią organizaciją. Įstojimą trukdo ir tai, kad šiuo metu tarp Rytų Europos kandidatų žemės ūkyje tebedirba apie trečdalis gyventojų, kai ES valstybėse ten dirba tik 6 proc. Didžioji dalis ES nariams teikiamas paramos tenka neturtingesniems ir mažiau supramonintoms šalims, kaip Airijai, Graikijai, Portugalijai ir Ispanijai. Nauji nariai bus priimami tik su visų dabartinių ES narių sutikimu. Dabar yra remiami tik nariai, kurių BVP yra žemesnis, negu 75 proc. ES šalių vidurkio. Priėmus naujus narius, ES BVP vidurkis nukristų, o per tai daugelio na-

rių BVP pasidarytų didesniu, negu 75 proc. ES BVP vidurkio, ir jie nustotų paramos. Pavyzdžiui, 1994 metais visi ES nariai, kurių BVP buvo mažesnis, negu 13,628 dol. (75 proc. ES BVP vidurkio) gavo subsidijas iš ES išdo. O jei tais metais būtų buvę priimti 5 nauji nariai su vidutiniu 5,000 dol. BVP, ES BVP vidurkis būtų nukritęs nuo 18,170 dol. iki 14,878 dol., subsidijas būtų tegavę tik tie, kurie BVP buvo mažesnis negu 11,158 dol. (75 proc. naujo ES BVP vidurkio). Daugelis mažiau turtingų senųjų ES narių būtų praradę nuo keliasdešimt iki kelių šimtų milijonų dolerių ir metus, kurie būtų tekę naujiems nariams. Todėl nenuostabu, kad subsidijas gaunantieji ES nariai nerodo entuziazmo naujų narių priėmimui. Laisvina, kad jų parlamentai nesisukubins balsuoti dėl naujų narių priėmimo.

Šia problema būtų galima išspręsti, jei turtingesnieji kraštai, kaip Vokietija, Britanija, Olandija ar Prancūzija, sutiktų daugiau įnešti į ES biudžetą, bet vargu ar jie tą darytų dabar, kai

PREKYBA MIŠKO GĖRYBĖMIS

Supirkti grybus, laukines uogas ir vaisius, vaistinius augalus, nendres gali bet kuri Lietuvoje įregistruota įmonė, jei jos įstatuose tokia veikla numatyta, ir ji gauna Aplinkos apsaugos ministerijos leidimą. Ministerija patvirtino tokių leidimų išdavimo tvarką.

Leidime konkrečiai nurodoma leidžiamų supirkti minėtų miško gėrybių pavadinimai ir jų rinkimo vietą. Įmonė privalo ministerijos rajonų agentūrose užregistruoti savo supirkimo punktus, o juose dirbantiems supirkėjams išduoti leidimo kopijas. Privaloma laikytis „Mažųjų gamtos turtų naudojimo taisyklių“.

Leidimas supirkti grybus, laukines uogas ir vaisius, vaistinius augalus bei nendres įmonėms išduodamas vieneriems metams. Jos kasmet iki sausio 30 d. Aplinkos apsaugos ministerijai turi pateikti duomenis apie praėjusiais metais supirkto, perdirbtų produktų kiekius pagal jų rūšis. Tokių įmonių veiklą kontroliuos ministerijos Kraštotvarkos ir biologinės įvairovės departamento Augalijos skyrius.

Iki šiol Lietuvos miškai buvo tiesiog niokojami. Grybingiausių Dzūkijos (Lietuvos pietryčiai) gyventojai juos pusvelčiui parduodavo supirkėjams, kurie produkciją įnaus voveraites, baravykus) taip pat labai pigiai parduodavo į užsienį, daugiausia Vokietijai ir Lenkijai.

šiuose kraštuose yra per 10 proc. bedarbių. Kita išeitis būtų, jei naujieji nariai sutiktų pasitenkinti mažesniomis subsidijomis, negu jas jau dabar gaunantieji. Bet tai padarytų ES pirmaeilį ir antraeilį narių organizacija.

Kokia gi yra ES darbotvarkė? Spėjama, kad iki 1997 metų vasaros bus paruoštas planas ir sąlygos naujų narių priėmimui. Tų metų gale, ar 1998 metų pradžioje, prasidės diskusijos ir derybos su Kipru bei Malta ir galbūt su Lenkija, Vengrija ir Čekų Respublika bei Slovenija. Neatrodė, kad Baltijos kraštai pakliūs į šią pirmąją grupę. Nežinia, kiek laiko užtruks pirmos grupės kandidatų priėmimas. Pavyzdžiui, praieityje derybos su Austrija užtruko tik 13 mėnesių, o su Ispanija net 7 metus. Po to dar užtruko pora metų, iki sutarties patvirtintų visų 15 ES valstybių parlamentai. Todėl „Economist“ spėlioja, kad pirmieji keli nauji nariai nebus priimti anksčiau, kaip 2002 metais. Lietuva galėtų savo priėmimą pagreitinti, pagerindama savo krašto gyventojų ekonominę gerovę ir gaudama oficialų Rusijos patvirtinimą, kad rusai neturi imperialistinių kėslų, ne tik Suomijai, bet ir Lietuvai.

DIDŽIAUSIAS PRIVATUS BANKAS

Rugpjūčio 1 d. Lietuvos bankas įregistravo iki 102 mln. litų padidintą Vilniaus banko akcinį kapitalą. Dabar Vilniaus bankas yra didžiausias Lietuvoje privati kredito institucija, — rašo „Lietuvos rytas“. Padidinęs akcinį kapitalą 60 mln. litų ir įgijęs teisę parduoti banko akcijų Liuksemburgo vertybinių popierių biržoje, Vilniaus bankas tapo didžiausiu privačiu šalies banku ir pirmas iš Lietuvos įžengė į tarptautinę kapitalo rinką.

Už Vilniaus banką liko didesnis tik valstybinis Lietuvos Žemės ūkio bankas, vasaros pradžioje biudžeto lėšų sąskaita įregistravęs 128 mln. litų akcinį kapitalą.

Durys į užsienio rinkas Vilniaus bankui atsivėrė, naująją 60 mln. litų akcijų emisiją pavertus Tarptautiniais našu sertifikatais (Global Depository Receipts — GDR). Visą akcijų emisiją GDR pavidalu pasirašė JAV bankų holdingo koncernas „Bankers Trust Company“. GDR bus kotiruojami Liuksemburgo fondų biržoje.

Dabar net 87,5 proc. Vilniaus banko akcijų valdo užsienio investicijų fondai. Didžiausias Lietuvoje banko akcininkas „Lietuvos telekomas“ turi vos 2,4 proc. banko akcinio kapitalo.

Danutė Bindokienė

Egzaminai išlaikyti

Jeigu kas mano, kad praėjusią savaitę Čikagoje svarbiausias įvykis buvo demokratų partijos suvažiavimas, šiek tiek klysta. Tuo metu Čikaga laikė egzaminus, kurių teisėjai buvo visa Amerika, o ypač įvairių susižinojimo priemonių žurnalistai. Smagu pasakyti, kad egzaminai išlaikyti, jeigu ne penketukui, tai labai netoli jo.

Dar gerokai prieš suvažiavimo pradžią kai kas pradėjo gyventi „prisiminimais“ (net tie, kurie 1968 m. dar „stati po stalu vaikščiojo“). Nuolat daugelis minėjo 1968 m. demokratų partijos suvažiavimą, kuomet didžiausia sensacija buvo ne įvykiai salėje ar delegatų kalbos, o policijos ir įvairaus plauko minios kruvini susikirtimai. Čikaga „pagarsėjo“ savo teisėtvarkos pareigūnų brutalumu, tuometinio miesto mero Richard J. Daley nenuolaidumu, o demonstruotojų pusėje iškilo „legendariniai kankiniai“, nukentėję nuo „čikagiečių despotų“.

Net iki šio laiko dar buvo nemažai laukiančių progos suvesti sąskaitas su nesvetingą Čikagą ir jos savivaldybę, juo labiau, kad miesto meras yra anuometinio sūnus — Richard M. Daley. Proga pasitaikė po 28 metų. Prieš suvažiavimą daug kartų girdėjome apie ruošiamas demonstracijas bei kitus pilietinius neramumus, o į miestą pradėjo plaukti anų dienų „gėlių vaikai“ ir „hipiai“, kurių daugumas dabar yra patogiai įsitaisę priemiestinėje vidurinėsios klasės kasdienybėje.

Laimei, praėjusioji savaitė parodė, kad laikai vis dėlto keičiasi ir niekas negali „grįžti namo“. Čikagos teisėtvarka brutalumo įvaizdį seniai perleido Los Angeles, Philadelphijos ar kai kurių kitų miestų policijai, kurią kartas nuo karto matome ne žmogaus teisių gynėjo, bet pažeidėjo rolėje. Nesakome, kad čikagiečiai yra be dėmių, tačiau suvažiavimo metu, net provokojami laikėsi ypač santūriai, kol pagaliau demonstruotojai, nepavykus iššaukti konfrontacijos, susipakavo savo šūkius ir nugarizdė į kasdieniško gėlmes, iš kurių šiam tikslui buvo išlindę.

Jeigu suvažiavę demokratų delegatai galėjo ramiai dirbti, daug nuopelnų tenka ne vien Čikagos, bet apskritai Illinois valstijos valdžiai. Buvo akivaizdžiai parodyta, kad daugiausia demokratų partijos valdoma, Čikaga gali gražiai bendradarbiauti su respublikonų gubernatoriumi, kai atsiranda svarbus reikalas. Ne vien rinktieji

miesto bei valstijos pareigūnai parodė daug atsakomybės, besiruošiant suvažiavimui, bet vietiniai pramonininkai ir institucijos nepagalėjo lešų, kad Čikaga būtų parodyta kuo geriausioje šviesoje.

Pastaraisiais metais daug rūpesčio kelia ne vien protestuotojai ar šiaip pilietinės tvarkos ardytojai, bet tie, kurie savo „idėjas“ mėgina įgyvendinti, arba bent į jas atkreipti dėmesį, teroristinėmis priemonėmis. Kad San Diego mieste ir Čikagoje buvo išvengta jų kruvino pasireiškimo, yra nemažas laimėjimas, ypač kai žmonės, kuriuos reikia saugoti, nuolat maišosi minios spūstyje. Šiaip ar taip, miestui pelninga turėti po savo sparnu tokio masto renginius, bet visi lengviau atsidūsta, jiems pasibaigus, delegatams, kandidatams ir svečiams išvažinėjus namo.

Iki lapkričio 5 d. balsavimų dar nemažai laiko. Tai, kas buvo kalbėta bei žadėta abiejuose suvažiavimuose, bus daug kartų pakartota. Ypač svarbu klausytis, ką apie tuos pažadus sako opozicija, nes kritikoje paprastai pasakoma daug tiesos. Atrodo, kad šį kartą bus sunkiau apsispręsti, ar balsuoti už Bob Dole, ar pasilikti su Bill Clinton dar ketverius metus, todėl tie du mėnesiai iki rinkimų yra itin reikšmingi: abi partijos visomis priemonėmis stengsis tautą įtikinti, kad tik jų kandidatai verti dėmesio — ir vietos Baltuosiuose rūmuose.

Tačiau mums taip pat labai rūpi rinkimai artimesniu laiku, tolimesnėje vietoje. Juo daugiau apie rinkimus į Lietuvos Respublikos Seimą girdime, tuo liūdniau reikalai atrodo. Nereikia stebėtis, kad ir Lietuvoje piliečiai nelabai susigaudo, kas, už ką, kaip, kodėl turės balsuoti spalio 20 d., tad — kaip tvirtinama — apie 40 proc. žada iš vis nedalyvauti rinkimuose. Tai būtų milžiniška klaida, kurią vargiai šiemet šimtmetėje kas įstengtų atitaisyti. Iš čia kyla ir pagrindinis mūsų — užsienio lietuvių — uždavinys: įvairiais būdais kontaktuoti savo artimuosius bei pažįstamus Lietuvoje, įtikinti juos, kad ne tik patys balsuotų, bet ir savo kaimynus, draugus, šeimos narius paragintų. Dalyvavimas demokratiškuose rinkimuose nėra — noriu balsuoti, nenoriu nebalsuoti — klausimas, bet kiekvieno piliečio pareiga. Pats laikas tą visiems Lietuvos piliečiams įsimoninti ir atitinkamai pasielgti spalio 20 d.

Minint Lietuvos radijo 70 metų sukaktį Kaune, kalba ir paminklinę lentą prie Vaižganto p. 13-to namo, kur 1926 m. pradėtos transliuoti lietuviškos radijo laidos su žodžiais: „Alio, alio, kalba Kaunas, Lietuva!“ Jūs ištarė pirmosios radijo stoties viršininko, karo inžinieriaus Alfonso Jurskio dukrė Snieguolė Jurskytė (dabar gyv. JAV).

Nuotr. Prano Abelkio

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

11

— Skačiau apie jūsų gražias vedybas. Malonu dabar, nors ir pavėluotai palinkėti laimingiausios kloties. O čia mano geriausio draugo, žuvusio lenkų fronte, leitenanto Ilgūno sesutė Danutė.

Susipažinusios moterys tuoj užmezgė pokalbį, o Raštikis dar įterpė:

— Leitenantą Ilgūną prisimenu. Jis apdovanotas Vyčio kryžiumi.

Keraičiui parūpo pasakyti:

— Spauda skelbė, kad judviejų moterystę palaimino Iguos bažnyčios rektorius kunigas Mironas, o vestuvių puota buvo prezidentūroje.

— Taigi, taigi. Prezidentas Antanas Smetona yra Eliutės dėdė. O kaip pats? Dar vienas?

— Daug kas man tą patį klausimą pakiaša, o aš visiems turiu atsakymo šabloną: mano giminėje veda tik sulaukę trisdešimt... O, rimtai šnekat, trukdė ir ieškojimas savęs — mokiausi ir tik neseniai baigiau studijas. O jūs, girdėjau, vykstate į Vieną tęsti veterinarijos studijų ir parsivežti doktoratą.

— Buvo tokia svajonė. Mano tiesioginis viršininkas plk. Gerulaitis mane bandė nesėkmingai atkalbėti nuo šio sumanymo, bet štabo viršininkas generolas Kubiliūnas įtikino, kad aš esu labai reikalingas čia, todėl Vienos planą palaidojau. Kai dabar šitokiu tarnybiniu reikalu kalbamės, norėčiau ir pačiam pasakyti: esi

baigęs humanitarinius mokslus, rašai brandžius straipsnius spaudai, o pradėjai mokytojauti, kai šitoks vyras labai pageidautinas kariuomenės štabe mokslo ir švietimo skyriuje. Gyvenkite tėvynės labui!..

— Įdomi pagunda.

— Ėjai į kariuomenę savanoriu, ant jos laisvės aukuro kraują liejai. Buvai reikalingas anuo metu, esi labai reikalingas ir dabar, kai mūsų kariuomenėje pradedama pagrindinė reforma, sustiprinant jos spaudą ir švietimą.

— Teks pamastyti... — Tik tiek tepasakė, nes gėso šviesa, pertrauka baigėsi.

Operai pasibaigus, Keraitis pakvietė Raštikius į ramovę kartu pavakarieniauti, tačiau Raštikienė švelniai atsispašė, kadangi jos tėveliai šį vakarą yra pakvietę vakarienei, o Raštikis linksmai pastebėjo:

— Va, vedybos laisvė ir suvaržė, tačiau ši nelaisvė, kai palyginu su tuo pragaru, kurį išgyvenau pas bolševikus, yra pati didžioji palaima. O dabar, kolega, užrašysiu savo adresą. Būdamas Kaune, pasibelsk ir mano duris ir jos maloniai atsivers. Ir nepamiršk mano patarimo!

Tik pradėjus žingsniuoti ramovės link, Ilgūnaitė, pasidžiaugusi netikėtu susipažinimu su Raštikiais, panūdo daugiau išgirsti apie Raštikio nelaimę — sužeidimą. Keraitis paaiškino, kad be to, ką jis pats jau kovų metu apie Raštikio nelaimę žinojo, skaitęs ir „Karo archyve“ jo parašytus atsiminimus.

— Žinote, kovų už tėvynės laisvę atsiminimai yra patys gražiausi mūsų istorijos puslapiai, prie jų priklauso ir Raštikio skausmai. Toji istorija trumpai yra šitokia: 1919 metų rugpjūčio viduryje prasidėjo mūsų

paskutinis didysis prieš bolševikus puolimas, suderintas su latvių ir lenkų kariuomenių veiksmis. Leitenantas Raštikis su kareivių būriu turėjo pulti Zarasų apylinkėje per dviejų ežerų tarpekį bolševikų apkasus. Toje vietoje dar buvo užsilikę pasaulinio karo apkasai su spygliuotomis vielomis. Raštikis, pasiėmęs penkis kareivius, išėjo išvalgyti numatytos puolimo krypties. Dėl vielų ir duobių slinkimas buvo sunkus. Netikėtai pasigirdo priešų šūviai ir kulka įstrigo į Raštikio petį. Netrukus ir kita įsisiurbė į koją, paliesdama blauzdi-kaulį. Guli jis skausme ir kraujo klane, o jo vyrai užpakalyje, priešų kulku priversti, tūno duobėje. Raštikis, apalęs ir nukraujavęs, išgulėjo iki rytojaus ryto. Retkarčiai jautė bolševikų kareivius, nutraukiant jo batius, nuvelkant uniformą ir paliekant mirti vien apatinuose marškiniuose. Tačiau jis nemirė, o pateko į bolševikinę lauko ligoninę, kur daugiau buvo tardomas kaip slaugomas. Čia ji tik po šešių dienų apvalė ir aprišo žaizdą. Kojai sunkiai gyjant, gydytojai norėjo ją nupjauti, tačiau Raštikiai pavyko, užsispyrusiai prašant, koją išgelbėti. Kai pradėjo su lazdomis vaikštinėti, pats savęs nepažinęs: veidas apžėles ir kaulėtas, galva pusplikė, paakiai įkrite... O prie šios nelaimės prisidėjo dar ir dėmėtoji šiltinė. Tuose atsiminimuose jis paminė ir porą bolševikinio žiaurumo pavyzdžių. Vienas rusas, sveikstantis ligoninėje, papasakojo, kad jo dalinys į nelaisvę paėmęs vieną Denikino „baltųjų“ rusų kapitoną. Jį pakankinę ir, pasityčiodami iš jo antpečių, paėmė surūdijusius vinius ir kapitono laipsnių žvaigždeles — po keturias ant kiekvieno antpečio, prikaltė ant jo nuogų pečių... O Denikino armijos generolui, paimtam į nelaisvę, iš jo kojos išilgai išrėžė diržą ir pritvirtino prie jo kelnų

kruvinąją pusę į išorę. Šiurpia žiauru.

— Kaip galėjo Raštikis išlikti gyvas šitokiame pragare? — atsiduso Ilgūnaitė.

— Aš manau, žmogaus stipri valia su giliu tikėjimu labai gelbsti nelaimėje. Jis savo atsiminimuose pažymi, kad sužeisto karo malda visada būna karščiausia, o beviltiškoje padėtyje jis nesąmoningai, atrodo, kartoja romėnų neužmirštamą paguodos sakinį: „saldu už tėvynę mirti“. Ir žinote, kai mane, sakėčiau, lengvai sužeidė ir kai aš jau buvau matęs bombų skeveldrų sudarkytus, bet dar gyvų karių kūnus, dėkojau Visagaliui, kad mane palietė tik mažytės kulkos ir mano skausmas lyg aprimo.

— Karas yra didžiausia tragedija visokiausia prasme, — net nusipurtė Ilgūnaitė.

Abu kurį laiką žingsniavo tylėdami, susimąstę. Ramovė beveik tuščia — tik keletas prie baro.

— Kaip Didijį penktadienį... Niekados šioje vietoje nesu matęs šitokio vaizdo, — lyg ir apgailestavo Keraitis.

— O aš džiaugiuosi, niekas mudviem netrukdytų paskutinę valandą bendraujant. Tiek daug jūs man šiandien padovanojote.

— Ką dovanojau? O jūs mane net į operą nuvedete.

— Ši diena man liks neužmirštama. Ir pirmą kartą esu ramovėje, apie kurią tiek daug girdėjau.

— Sakoma, tapytojai, dainininkai ir kitokio meno žmonės mėgsta pasidžiaugti naujovėmis, net nesitiktai menkniekiais, bet juk čia esame tik restorane. Man rodos, — pradėjęs šypsotis tėsė, — mes čia vietą net puošiame, ir žmonės, jeigu ju čia daugiau būtų, žvilgčiuotų į jus.

(Bus daugiau)

„ATŽALYNAS“

REMIGIJUS MISIŪNAS

Tik nurimo seną mišką išvertusi audra — jo vietoje atsitiesė atžalynas: praėjus trims mėnesiams po Vokietijos kapituliacijos, 1945 m. rugpjūčio 11 d. veiklą pradėjo leidykla „Atžalynas“, viena pirmųjų išievių leidyklų Vakarų Europoje. Pradžia buvo kukli — dienos šviesa išvydo keturių spalvų „Vytis“ ir pašto atvirukai su Lietuvos vaizdais. Taip pat ji vertėsi įvairios rašomosios medžiagos gamyba. Matyt, tai leido sukaupti pakankamą kapitalą knygų leidybai ir 1946 m. pasirodė Lietuvos žemėlapis ir keturios, 1947 m. — aštuonios ir 1948 m. — keturios knygos.

Iš pirmo žvilgsnio i „Atžalyno“ produkcija gali pasirodyti, kad leidėjai neturėjo jokio plano ir šokinėjo nuo vienos knygos prie kitos, tačiau, geriau įsiziūrėjus, galima pastebėti šokių tokius kontūrus. Ir pati leidykla skelbėsi teikianti pirmumą moksliniams leidiniams ir vadovėliams. Deja, ne viskas klojosi kaip norisi: mokslinių leidinių buvo išleista vos pora — V. Peldavičiaus „Mažas gyvenamas namas“ ir A. Maceinos „Didysis inkvizitorius“. Ypatingo dėmesio sulaukė pastarasis, jį geriausiai parodo laikraščio „Mintis“ surengta apklausa, kur, į klausimą, kokia tremtyje išleista knyga yra geriausia, daugelis nurodė „Didįjį inkvizitorį“.

Nenuostabu, A. Maceinai pačiu laiku pavyko įgyvendinti seną svajonę panagriniui F. Dostojevskio legenda apie didįjį inkvizitorių iš „Brolių Karamazovų“. Kaip jis pats sakė, pastarųjų dešimtmečių gyvenimas buvo ne kas kita, kaip gyvųjų inkvizitoriaus darbo scena. Knyga pasirodė 1946 m. pabaigoje kaip „Atžalyno“ leisto žurnalo „Tremtinių mokykla“ priedas Nr. 1. A. Maceina, gal dėmesio knygai paakintais, o gal norėdamas iš naujo panagrini legendą, parengė kitą, papildytą studijos laidą, kurią 1950 m. paskelbė „Venta“.

Iš „Atžalyno“ išleistų mokyimo priemonių reikšmingiausiais laikytini B. Babrausko „Lietuvos keliu: skaitiniai lietuviškai išstremimo mokyklai“. Kaip taikliai pastebėjo sudarytojas, jei knyga buvo reta išievių lagamine, tai dar retesnis buvo vadovėlis. Jis norėjo parengti tokią chrestomatiją, kuri duotų bent minimalią gali- mybę mokiniams susipažinti su geriausiais lietuvių literatūros kūriniams, tačiau ne visus pavyko gauti.

Chrestomatija buvo pradėta liaudies dainomis ir baigta XX a. vidurio rašytojų kūriniams. Knygos kokybei atsiliespė leidėjų skuba paskelbti ją iki valiuotos reformos (tai inspiravo ir rankraščio padalinimą į dvi dalis), o paplitimui — nesuspriamtai su LTB Švietimo valdyba, kuri kažkodėl nedavė leidimo rankraščiu. Vietoj to, kad pirmoji eilė knyga apripintų mokyklą, leidykla turėjo atiduoti ją į laisvą prekybą.

„Atžalynas“ taip pat išleido vokiečių literatūros chrestomatiją — A. Šešplaukio „Vokiečių kalbos skaitiniai“. Sudarytojas ją paruošė pagal LTB Švietimo valdybos vokiečių kalbos programą ir skyrė aukštesniosios gimnazijos klaseis. Dienos šviesa išvydo ir V. Kaman- tausko „Anglų kalbos gramatika“, parengta dar Lietuvoje, remiantis kelių metų mokytoja- vimo gimnazijose praktika. Išie- vijoje autorius, laimingu būdu gavęs šios gramatikos mašinėlę perrašytą egzempliorių, parengė kiek pataisytą antrą laidą.

Neužmiršo leidykla ir gro-

žinės literatūros. Jos pastangom pasirodė trys prozos knygos. Viena — novelių rinkinys „Siela lagamine“ — priklausė gerai žinomo rašytojo J. Švaisto plunksnai, kitos dvi — debiutantėms. Tiesa, viena iš jų — Alė Rūta, kuri literatūriniam gyvenime reikėsi nuo 1934 m., jau buvo Vokietijoje paskelbusi pirmąją (bet — poezijos) knygą „Be tayš“. „Atžalynas“ išleido jos 13 novelių rinkinį „Likimo keliu“.

Kita debiutantė — L. Šeštokie- niė — į literatūrinę viešumą pateko 1947 m., laimėjusi laik- raščio „Mintis“ puslapiuose konkursą. Matyt, tai paskatino ją rimčiau imtis plunksnos ir knyga — „Po rūsčiuoju dangum“, — kurioje tilpo devynios novelės bei įžanginiai eskizai, tapo šios sėkmės vaisiumi. Abi knygos sulaukė įprasto debiutantiškų knygų likimo: recenzi- joje buvo gausu priekaištų dėl autorių nesugebėjimo kompozici- skiškai apdoroti dėkingos pasi- rinktos medžiagos, tačiau neuž- mirštos ir teigiamos kūrinių pusės.

Ko gero, abiem atvejais geriausiai tinka P. Naujokaičio žo- džiai apie L. Šeštokienę knygą „Lietuvių žodžio“ puslapiuose. Jis teigė, kad, nors autorės debiutas ir nieko naujo į lietu- vių literatūrą neatnešė, tačiau ir nesakė, kad debiutantė ateit- yje negalėtų pasiekti didesnių laimėjimų. Deja, tai pasitei- sino tik Alės Rūtos atveju. L. Šeštokie- niė, kaip netikėtai pasiro- dė išievių literatūrinėje padangėje, taip be pėdsako ir dingo.

1947 m. „Atžalynas“ paskelbė B. Rutkūno eilių rinkinį „Pul- sas plaka“ pataisyta laidą „Sparnus man meta paukštė“. 1946 m. „Pulsas plaka“ buvo atspausdintas rotatoriumi ir sulaukė labai aštrios L. Miškinio (H. Nagio) kritikos. To pasėkoje autorius, prieš atiduodamas knygą leidyklai, ją žymiai pataisė.

Pačius mažiausius skaitytojus leidykla tepradžiugino vos viena knyga — S. Zobarsko pasaka „Gandras ir gandrūtė“. Nemažą susidomėjimą sulaukė albumas „Lietuva, šalis mano brangioji“ lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis. Dar vienas neeilinis „Atžalyno“ leidinys — J. Norvaišos paruoštas Lietuvos žemėlapis. Jis apėmė visą Lietu- vos teisinę teritoriją pagal 1920 m. Suvalkų sutartį ir buvo neblogai techniškai atspaus- taturiomis spalvomis.

„Atžalynas“ paskelbė ir pen- kis kalendorius. Lyg koks pasi- vietis vienišius tarp kitų leidyk- los knygų atrodė M. Liuterio „Mažasis katekizmas“ su J. Paupero pratarne ir trumpu žo- džiu apie M. Mažvydą. Jis buvo išleistas Lietuvos evangelikų vyriausios bažnytinės tarybos užsakymu. Tai — ne vienintelė „Atžalyno“ pagal užsakymą pa- skelbta knyga: V. Kaman- tausko „Anglų kalbos gramatika“ pasirodė LTB Viurtem- bergo apylinkės komiteto užsa- kymu. Galbūt panašių knygų buvo ir daugiau. Nenuostabu, nes komercinis pradai „Atžal- yno“, kaip ir kitų leidyklų, veikloje buvo ženklas.

Panašu, kad sunkiomis poka- rio sąlygomis leidykla taupė kiek įmanydama. Tai rodo ir šriftas. Daugelyje knygų jis smulkus, ko gero, leidykla, ga- vusi popieriaus, stengėsi sutalpinti jame kiek įmanoma daugiau teksto.

Matyt, taupumas atsiliespė ir poligrafinei leidinių kultūrai. Leidėjai tenkinosi minimaliau- siomis priemonėmis, viršeliai buvo minkšti, iš juos iliust- ravusių dailininkų žinomi: P.

Osmolskis, K. Žilinskas, G. ir J. Firinauskai. Knygos turėjo leidyklos emblema — ovalą, kurio apačioje buvo pavaizduota atversta knyga, virš jos — raidė „A“ ir gėlė liečianti mergina tautiniais rūbais.

16 žinomų „Atžalyno“ lei- dinių — tai tie sumanymai, ku- riuos leidėjams pavyko reali- zuoti. Planais liko sumanymas išleisti B. Rutkūno baladę „Gin- taro žvejai“ dideliu formatu, at- skirai lietuvių ir anglų kal- bomis, M. Aukštaitės „Mirš- tančios akys“ ir Šatrijos Raganos „Senam dvare“. B. Babrauskas kalbino leidėjus im- tis V. Pietario „Algimanto“, tačiau tai buvo 1948 m. ir pasta- rieji, galvodami apie emigraciją į Kanadą, atsisakė.

Be to, buvo galvota išleisti antrą albumo „Lietuva, šalis mano brangioji“ laidą, kai pasiseks surinkti daugiau nuot- rautų ir pritraukti šios srities specialistus. Beje, leidėjai skelbė, kad pirmoji laida dienos šviesa išvydo tik todėl, kad pa- rodytų, jog yra galimybė išleis- ti panašius albumus. 1946 m. leidykla kartu su savo knygo- mis pardavinėjo G. Valan- čiaus „Lietuva ir Karaliaučiaus kraštas“. Nežinia, ar ji buvo daugiau prisidėjusi prie knygos pasirodymo, šiaip jos leidėju nurodytas autorius.

Kaip ir kitų leidyklų, taip ir „Atžalyno“ veikloje, paslaptin- giausia lieka ekonominis jos dar- bo pusė. Tėra žinoma, kad ji veikė kaip akcinė bendrovė, vadovaujama S. Čepo ir L. Gi- rinio. Taip pat neaiški ir jos dar- bo pabaiga. Panašu, kad „Atža- lynas“ savo dienas baigė Vokiet- ijoje 1948 m. pabaigoje. Kas dirbo leidykloje ir koks toli- mesnis jų likimas, ar jie vėles- niais metais dalyvavo išieviškos knygos leidyboje — tai vis dar neatsakyti klausimai. Beje, kiek teko patirti, L. Girinis, emigravęs į Kanadą, dirbo „Nepriklausomoje Lietuvoje“ ir lyg tai turėjo planų atgaivinti „Atžalyną“.

Žodžiu, „Atžalyno“ istorija — kaip pasakojimas, kur žinomas pirmas sakinyš ir neaišku kur dėti taškas.

MALIARIJA GALIMA UŽSIKRĖSTI IR LIETUVOJE

Šiemet Valstybinis visuome- nės sveikatos centras Lietuvoje jau įregistravo aštuonis Rytu migrantus, sergančius maliari- ja. Pernai Lietuvoje buvo įregis- truoti keturi įvežtinės maliari- jos atvejai. Visi susirgusieji — jūreiviai, dirbę laivuose prie Afrikos krantų.

Sergantys maliarija kelia grėsmę sveikiesiems, nes uodas, įkandęs sergančiam maliarija, prisisiurbia jo kraują, o, jei oras šiltas, jame esantis maliarijos sukėlėjas ima vystytis. Įkandamas sveikiesiems, uodas juos užkrečia.

Valstybinis visuomenės svei- katos centras primena vykstan- tiems į tropikus, kad jie prieš kelionę kreiptųsi į teritorinius visuomenės sveikatos centrus, į parazitologus, kurie turi sara- šus vietovių, kur išplitusi maliarija. Jei asmuo vyksta į pavojingą sveikatai vietovę, jis privalo apsirūpinti vaistais chemoprofilaktikai. Labiausiai maliarija paplitusi Afrikoje, pietryčių Azijoje ir Pietų Ame- rikos šalyse.

Maliariniam uodams veistis reikia šilumos, gerai saulės apšviestų gėlo vandens telkinių su gausia augmenija. Vienas uodas maliarija gali užkrėsti apie 40 žmonių.

Užsikrėtusiam po 7 dienų — 42 mėnesių pakyla aukšta kūno temperatūra, ima pilti šaltas prakaitas ir krečia šaltis. Jei ligonis nesigydo, tokie priepuo- liai gali kartotis kas tris paras apie metus.

Rudaminos lietuvių mokykla praėjusiais mokslo metais.

LŪŽIS LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ LABUI

Iki mokslo metų likus 2 savai- tims, rugpjūčio-14 d. ministras pirmininkas pasirašė nutarimą Vilniaus apskrities valdytoji pavadant įsteigti Akmenynės pradinę mokyklą ir leisti mokyti- tis V klasėje Buivydiskese, Me- dininkuose, Sužinyne ir Tur- geliuose, t.y. jų pradinės mokyk- las plėsti į pagrindines. Tai yra nemažas daugelio organizacijų ir asmenų pusmečio pastangų laimėjimas. Jeigu nebūtų pen- tosios klasės, nebūtų ir šeštosios — devintosios, ir t.t., tėvams ne- labai prasminga toje vietoje leis- ti vaikus ir į pirmąją klasę. Ne- silaikant Lietuvos įstatymų, bū- tų kompromituojamas ir Lietu- vos valstybingumas.

Penkioms mokykloms išlaiky- ti papildomai tereikė 90,000 li- tų. Kai per bankus išgrobstyta šimtai milijonų, kai tokios pat sumos iš Vyriausybės rezervo fondo skirtos R. Mikutavičiaus, B. Buračo albumams išleisti, Aukščiausiojo teismo pastato re- montui, mokyklos paremtos tik- rai prasmingai. Labai gaila, jog kol kas lieka nuskriaustas dar 2 Vilniaus rajono mokyklos — Eitminiškių ir Buivydžių. Eit- miniškių mokyklos pirmajai klasei išlaikyti būtų užtekę gal ir 1,000 dol., o Buivydžių pen- tajai klasei reikėtų ne ką dau- giau.

Visas minėtas mokyklas turė- jo išlaikyti Vilniaus, Šalčininkų rajonų savivaldybės, bet mokyk- loms valstybine kalba plėstis jos stengiasi visais būdais trukdyti. Vilniaus rajono savivaldybė su- kvietė konferenciją „Lenkų vai- kas — lenkų mokykloje“, kur kalbėta ne vien apie geresnius kadrus, mokymo lygį, materia- linę bazę, patalpas. Tartasi, kaip sutrukdyti istoriją ir ge- ografiją visose mokyklose Euro- pos pavyzdžiu dėstyti valstybi- ne kalba, kaip toliau trukdyti vaikams mokytis lietuviškose mokyklose. Minėta, kad į užsie- nio aukštąsias mokyklas 0,5 procento lietuviškų mokyklų ir 26 proc. lenkiškų mokyklų abi- turientų. Skelbta, kad vykdoma „prievartinė asimiliacija ir li- tuanizacija“, nors kaip tik len- kų sąjungos-akcijos aktyvistai prievarta stengiasi lenkinti „pa- prastai“ (ne lenkiškai) kalban- čius lenkais užrašytus lietuvius, draudžia jiems grįžti prie tėvų

Kazimieras Garšva

ir protėvių kalbos. Tėvai lietu- viškas mokyklas renkasi ir dėl to, kad vaikai jose išmoka valstybine kalba, būna lojalūs savo valstybei, turi geras pers- pekyvas. Taigi lietuvių kalbos pamokų kokybė lenkiškose mo- kyklose — jų gebėjimo ratas, kurį turėtų mesti ne Lietuvių, o Polonijos fondas.

Malonu, kad Vilniaus krašto lietuvių mokyklas ir mokytojus abipus sienos rėmė ir remia pa- saulio lietuvių fondai: Tautos fondas, Lietuvių fondas, Kana- dos Lietuvių fondas ir visi Kana- dos lietuvių bankai („Paras- mos“, „Talkos“, Prisiškėlimo parapija). Tas pastangas galima derinti per Tautos fondo Lie- tuvos atstovybę: Jakšto 9, Vil- nius, 2600 (tel. fax 222491). Ir visuomeninės, ir valstybinės or- ganizacijos, ir Rytų Lietuvos mokyklos bei mokytojai tą pa- ramą labai vertina, tik ne vi- sada už ją prisiruošia tinkamai padėkoti. Ir siem viena Diev- niškių mokytoja bandė parduoti panaudojo motinos laidotuviams atidėtus pinigus. Tėvų vargin- ti, renkant iš jų po kelis litus, nesinorėjo. Galbūt išieviijoje bū- tų galima parinkti mokykloms naudotų kompiuterių.

Rytinėms mokykloms pagal išgales stengiasi padėti Vilniaus krašto Lietuvių sąjunga išievi- joje. Per „Vilnijos“ draugiją sąjungos Čikagos skyrius lietu- vių palaiykta ka tik atsiuntė 4,700 dol., surinkta dar 1,000 dol. a.a. P. Noreikos atminimui mokyklos, 500 dol. moksleivių darbų konkursui.

Rytų Lietuva sunkiai, bet tie- siasi, kratydamosi ilgaamžių okupacijų pasekmėmis.

Kazimieras Garšva

PRAŠO REMTI ŪKININKUS

Plungės rajono ūkininkai buvo susirinkę į tradicinę savo šventę Varkaliuose. Geriausi ūkininkai, aktyviausi ūkininkų sąjungos nariai buvo apdovano- ti ūkininkų sąjungos Padėkos raštais. Šventėje priimta kreipimėsi į Seimą ir vyriaus- ybė ūkininkai ragina labiau remti juos, pagal kvotas superkamos produkcijos kainas didinti proporcingai augan- čioms technikos ir trąšų kai- nomis.

„Valst. laikr.“, 08.10

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dir- bu užmiesty. Dirbu greitai, garan- tuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zopolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 W 44th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas**, tel. 708-969-2658.

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas prienamomis kainomis. Draudimas garantuojamas.
GEDIMINAS
312-925-4331

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Parkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas naujai atremontuotas 1 mieg. butas; šiluma, viryklė, šaldy- tuvas; 71 St. ir Francisco apyl.; \$495 + „deposit“. Kreiptis: tel. 312-436-0844.

IEŠKO BUTO

Jauna, tvarkinga 4 asm šeima padėtų vienišam žmogui visuose darbuose už suteiktą butą. Skam- binti: **Zitai (312) 523-9367.**

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius **Antanas J. Van Reenan**

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negvilđenta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškina. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galimā tai- kingai sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimų-pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių iš- imčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip An- troji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas Institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido Universi- ty Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kainą su persiuntimu **27 dol.** Illinois gyv. dar pridėda **2 dol.** valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Dr. **JUOZAS JAKŠTAS**

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

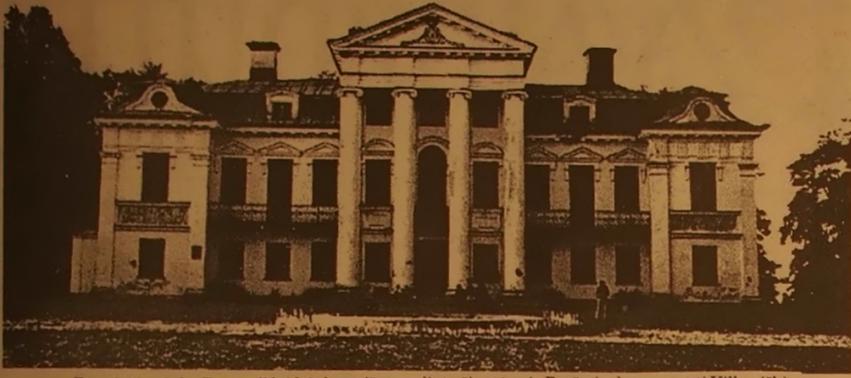
Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skir- tas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytos ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucij- jos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietu- viuičia ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridėdama **2.50 dol.**, į Kanadą **3.00 dol.**, kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar pridėda **1.31 dol.** mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

VESTUVINĖS LIETUVIŲ DAINOS LIAUDIES DAINŲ KVARTETAS

Virš 40 dainų: gaidos, žodžiai, vertimai anglų kalba. Dainų kilmė ir audio įrašai. Knyga ir kasėtė gaunama **DRAUGE.**

Kaina - **20 dol.** Su persiuntimu - **21.50 dol.** Illinois gyv. pridėda State sales tax 1.75 dol.

Rugpjūčio 18 d. „Draugo“ laidoje buvo išspausdinta žinutė apie Paežerių dvarą, esantį Vilkaviškio rajone — jame bus įsteigtos Vilkaviškio kraštotyros muziejus ir Suvalkijos dailės galerija. Esame dėkingi Albertui Kereliui, atsiuntusiam nuotrauką, kaip dabar atrodo Paežerių dvaro rūmai, dar tik pradėdami restauruoti.

RENGINIAI ČIKAGOJE

Rugsėjo 1 d. — Žurnalui „Trimitas“ paremti gegužinė Šaulių namuose.

— „Lietuvių balso“ laikraščio gegužinė Grinių sodyboje, Lockport, IL. Pradžia 1 val. p.p.

Rugsėjo 2 d. — ALTO, Čikagos skryčiaus, tradicinė gegužinė Anio ir Aldonos Grinių sodyboje, Lockport, IL.

Rugsėjo 5-8 d. — Šviesos-Santaros suvažiavimas PLC, Lemonte.

Rugsėjo 7 d. — Lithuanian Mercy Lift labdaros balius — „Auka — artimo meilės menas“, ruošiamas Čikagos Meno institute (Art Institute of Chicago).

— Čikagos Lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžios minėjimas Jaunimo centre.

Rugsėjo 7-15 d. — Šiluvos atlaidai Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje Marquette Parke. Iškilminga procesija — rugsėjo 15 d., sekmadienį, 2 val. p.p.

Rugsėjo 8 d. — LB Lemonto apylinkės gegužinė PLC, Lemonte.

— Marquette Parko lietuvių namų savininkų dr-jos festivalis (didžiojoje palapinėje) Marquette parke prie 70 St. ir California Ave. Dalyvauja: Šv. Kryžiaus ligoninė, „Draugas“, Maria mokykla bei įvairios Čikagos miesto ir Cook apskr. agentūros.

Rugsėjo 13 d. — Dailės parodos „Tobulybė egzilyje“ atidarymas 7 v.v. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Parodoje dalyvauja įvairių tautybių Čikagos dailininkai — imigrantai.

Rugsėjo 15 d. — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos apylinkių metinė gegužinė PLC sodelyje, Lemonte.

— Tauragės Lietuvių klubo 40 metų veiklos sukaktuvinis banketas Šaulių namuose, Čikagoje.

Rugsėjo 21 d. — Literatūros vakaras, PLC, Lemonte.

— Lietuvių Romos Katalikų federacijos 90 metų Jubiliejaus minėjimas 2:30 val. p.p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Šv. Mišios, aukojamos vysk. P. Baltakio — 5 val. vak. parapijos bažnyčioje.

Rugsėjo 22 d. — „Draugo“ metinis pokylis Martinique salėje.

Rugsėjo 27 d. — „Las Vegas naktys“ PLC, Lemonte.

Rugsėjo 28 d. — „Las Vegas naktys“ PLC Lemonte.

Rugsėjo 29 d. — Čikagos ir apylinkių Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolijos rėmėjų metinė vakariene ir pamaldos Jaunimo centre.

— Šv. Kazimiero seserų vienuolijos rėmėjų pietūs 1:30 v. p.p. „Polonia Banquets“, 4604 S. Archer Ave., Čikagoje.

Spalio 4 d. — Dail. Loretos Platkevičiūtės parodos „Tapyba ant šilko“ atidarymas 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Spalio 4-6 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio Studijų dienos Woodstock, IL.

Spalio 5 d. — JAV LB Kultūros tarybos globojamas Hamiltono lietuvių teatro „Aukuras“ J. Žemaitės apysakos „Petras Kurlmelis“ inscenizavimas Jaunimo centre.

Spalio 6 d. — „Margučio II“ radijo programos ruošiamas koncertas Jaunimo centre.

— E. Dauguvietytės-Kudabienės 2 veiksnių komedija „Susitikimas“ 12 val. vidudienį (tuoj po šv. Mišijų) PLC Lemonte. Dalyvauja Elena Dauguvietytė-Kudabienė ir Vitalis Žukauskas. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

— Zarasiškių klubo gegužinė Šaulių namuose.

— Šv. Pranciškaus seserų vienuolijos rėmėjų metinis seimas Tėvų Marijonų vienuolyne prie „Draugo“ 11 v.r. šv. Mišios. 1:30 registracija ir posėdis.

Spalio 12 d. — LB Lemonto apylinkės ruošiamas pokylis PLC, Lemonte.

Spalio 13 d. — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos v-bos ruošiami pietūs (12 val.) PLC salėje, Lemonte.

— Lietuvos Vyčių choro 80 metų sukaktuvinis pokylis 3 v. p.p. Švč. M. M. Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje.

Spalio 12 d. — Lietuvos Dukterų dr-jos pokylis Jaunimo centre.

Spalio 27 d. — Anglijos lietuvių klubo narių metinis susirinkimas 12 val. Jaunimo centre. 11:15 val. r. šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje už gyvus ir mirusius narius.

Lapkričio 1-3 d. — JAV LB XIV Tarybos sesija Čikagoje.

Lapkričio 2 d. — ALTO metinis suvažiavimas Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje, Čikagoje.

Lapkričio 9 d. — Lietuvių fondo pokylis PLC Lemonte.

Lapkričio 10 d. — Mūzos Rubackytės koncertas 3 v.p.p. Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

Lapkričio 12 d. — Zarasiškių klubo narių pusmetinis susirinkimas Šaulių namuose.

Lapkričio 16 d. — Lietuvių Operos tradicinis pokylis ir laimingų bilietų traukimas Jaunimo centro didž. salėje.

— „Lituanicos“ futbolo klubo metinis pokylis PLC, Lemonte.

Lapkričio 23 d. — „Lietuva“ ansamblio koncertas 5 val. vak. Jaunimo centre. Rengia „Draugas“.

Lapkričio 24 d. — Rudens madų paroda PLC, Lemonte.

— Lietuvos Kariuomenės atkūrimo 78 metų sukakties minėjimas Šaulių namuose. Rengia Lietuvių Karių veteranų s-gos „Ramovė“ Čikagos skyrius.

Lapkričio 26 d. — Šakiečių klubo narių metinis susirinkimas Šaulių namuose.

Lapkričio 29 d. — Dailės parodos „Freiburg 1946“, skirtos lietuvių dailės mokyklos „Ecole des Arts et Metiers“ Freiburge, Vokietijoje. 50-mečiui, atidarymas 7 v.v. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Spalio 18 d. — Koncertą partizanams šelpti PLC, Lemonte, rengia Partizanų globos komitetas.

Spalio 19 d. — „Puota jūros dugne“ — Čikagos lietuvių jūrų skautijos metinis renginys PLC, Lemonte.

— Dail. Jurgio Daugvilos parodos atidarymas 7:30 v.v. Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte.

Spalio 20 d. — Illinois Lietuvių Respublikonų lygos 30 metų veiklos pažymėjimo pietūs PLC, Lemonte.

— Koncertas Jaunimo centre. Rengia Partizanų globos komitetas.

— Šakiečių klubo „Oktoberfest“ Šaulių namuose.

Spalio 25 d. — 25-rių metų sukaktuvinė lietuvių fotografijos paroda Čiurlionio galerijoje, Čikagoje. Atidarymas 7:30 v.v. Rengia Budrio Lietuvių foto archyvas. Paroda tęsis iki lapkričio 3 d.

— Suvalkiečių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

Spalio 25-27 d. — Moters savaitgalis PLC, Lemonte. Rengia PLC renginių komitetas.

Spalio 25-27 d. — Filatelistų dr-jos „Lietuva“ 50 metų veiklos sukaktuvinė paroda Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje. Oficialus atidarymas spalio 26 d. 10 val. ryto.

Spalio 26 d. — Lietuvos Dukterų dr-jos pokylis Jaunimo centre.

Spalio 27 d. — Anglijos lietuvių klubo narių metinis susirinkimas 12 val. Jaunimo centre. 11:15 val. r. šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje už gyvus ir mirusius narius.

Lapkričio 1-3 d. — JAV LB XIV Tarybos sesija Čikagoje.

susirinkimas Šaulių namuose. — Jaunimo centro metinė vakariene Jaunimo centre.

Gruodžio 14 d. — Labdaros vakaras „Seklyčioje“. 6:30 v.v. Ruošia JAV LB Soc. Reikalų taryba.

Gruodžio 20 d. — PLC Kūčios, Letmonte.

Gruodžio 21 d. — Maironio lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė PLC, Lemonte.

Gruodžio 31 d. — Lietuvių Operos Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

— Naujųjų Metų sutikimas PLC, Lemonte.

„ROKO MARŠAS PER LIETUVĄ '96“

Šįmetinį „Roko maršą“ organizuoja jaunimo meno centras „Meno lyga“; pagrindinis jo rėmėjas yra Atviros Lietuvos fondas, prisidedant Lietuvos Laisvosios rinkos institutui. Organizacijoje dalyvauja pirmųjų „Roko maršų“ rengėjai Algirdas Kaušpėdas ir Gintautas Babravičius. Koncertai vyksta šia tvarka: rugpjūčio 24 d. Klaipėdoje, „Vasaros“ estradoje; rugpjūčio 28 d. Kaune, Dariaus ir Girėno stadione; rugpjūčio 31 d. Vilniuje, „Žalgirio“ treniruotės stadione.

Pirmasis roko maršas vyko 1987 m. liepos mėnesį. Renginių organizavo Vilniaus jaunimo muzikos klubas. Koncertų klausėsi 58,000 žiūrovų. Antrasis buvo 1988 metais ir jį koncertus sutraukė per 70,000 žmonių. Jis taip pat rėmė Lietuvos persitvarkymo sąjūdį. Trečiasis roko maršas (1989 m.) parėmė beat-sikuriantį Lietuvos invalidų draugiją, ekologines akcijas, protestavo prieš karines bazes ir gamyklas Lietuvoje. Šis roko maršas yra ketvirtasis ir jame tikimasi dar didesnio pasisekimo, kaip anksčiau. Dalyvauja šios grupės: „Jungtinis Anties orkestras“, BIX, Povilas Meškėla ir „Rojaus tūzai“, Gytis Paškevičius bei jaunosios roko grupės — „Lemon's Joy“ ir „Biplan“, taip pat geriausia Lietuvos „Gitaristų fiesta“.

SUMAŽINTAS SUSISIEKIMAS AUTOBUSAIS

UAB „Igalinos autobusų parkas“ sumažino autobusų maršrutų. Nuo liepos mėnesio nebekursuoja kasdien autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

šimėnį. Tiesioginiai autobusai iš Igalinos į Adutiškį ir Kir-

Į AMŽINYBĘ IŠKELIAVO KILNUS LIETUVIS

Jonas Boruta, inžinierius, mirė po sunkios ligos 1996 m. balandžio 18 d. Kaune. Paliko 3 sūnus: kunigą Joną, SJ, Vaidotą, Šarūną ir dukterį Vilmantę.

Boruta Jonas gimė 1915 m. vasario mėn. 24 d. Kūlokų km., Liudvinavo valsčiuje, Marijampolės apskrityje. Antibolševikinio pasipriešinimo veikėjas, inžinierius. 1933 metais baigęs Marijampolės Marijonų gimnaziją, 1936 įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Technologijos fakulteto mechanikos skyrių. Studijų metais — ateitininkų korporacijos „Grandis“ pirmininkas. 1938 metais pašauktas karo tarnybon, 1939 metais baigė Karo mokyklos atsargos karininkų kursą, jaun. leitenantu. Nuo 1940 m. dirbo inžinieriumi Palemono plytinėje. Nuo 1941. VIII jos vyresnysis inžinierius. 1942 m. spalio mėn. 15 d. baigęs universitetą iki 1945 m. balandžio

deikius. Į šiuos miestelius žmonės visuomeniniu transportu gali nuvažiuoti tik šeštadieniais ir sekmadieniais, vienu autobusu, kuris iš Igalinos išvažiuoja 8 valandą ryto. Rečiau važinėja autobusai į Raščūnus per Didžiasalį, į Lazinkas, Vosiūnus, Rubelinkus ir kitas atkampsnes vietas.

„Valst. laikr.“, 08.10

deikius. Į šiuos miestelius žmonės visuomeniniu transportu gali nuvažiuoti tik šeštadieniais ir sekmadieniais, vienu autobusu, kuris iš Igalinos išvažiuoja 8 valandą ryto. Rečiau važinėja autobusai į Raščūnus per Didžiasalį, į Lazinkas, Vosiūnus, Rubelinkus ir kitas atkampsnes vietas.

„Valst. laikr.“, 08.10

deikius. Į šiuos miestelius žmonės visuomeniniu transportu gali nuvažiuoti tik šeštadieniais ir sekmadieniais, vienu autobusu, kuris iš Igalinos išvažiuoja 8 valandą ryto. Rečiau važinėja autobusai į Raščūnus per Didžiasalį, į Lazinkas, Vosiūnus, Rubelinkus ir kitas atkampsnes vietas.

„Valst. laikr.“, 08.10

deikius. Į šiuos miestelius žmonės visuomeniniu transportu gali nuvažiuoti tik šeštadieniais ir sekmadieniais, vienu autobusu, kuris iš Igalinos išvažiuoja 8 valandą ryto. Rečiau važinėja autobusai į Raščūnus per Didžiasalį, į Lazinkas, Vosiūnus, Rubelinkus ir kitas atkampsnes vietas.

„Valst. laikr.“, 08.10

deikius. Į šiuos miestelius žmonės visuomeniniu transportu gali nuvažiuoti tik šeštadieniais ir sekmadieniais, vienu autobusu, kuris iš Igalinos išvažiuoja 8 valandą ryto. Rečiau važinėja autobusai į Raščūnus per Didžiasalį, į Lazinkas, Vosiūnus, Rubelinkus ir kitas atkampsnes vietas.

„Valst. laikr.“, 08.10

deikius. Į šiuos miestelius žmonės visuomeniniu transportu gali nuvažiuoti tik šeštadieniais ir sekmadieniais, vienu autobusu, kuris iš Igalinos išvažiuoja 8 valandą ryto. Rečiau važinėja autobusai į Raščūnus per Didžiasalį, į Lazinkas, Vosiūnus, Rubelinkus ir kitas atkampsnes vietas.

„Valst. laikr.“, 08.10

deikius. Į šiuos miestelius žmonės visuomeniniu transportu gali nuvažiuoti tik šeštadieniais ir sekmadieniais, vienu autobusu, kuris iš Igalinos išvažiuoja 8 valandą ryto. Rečiau važinėja autobusai į Raščūnus per Didžiasalį, į Lazinkas, Vosiūnus, Rubelinkus ir kitas atkampsnes vietas.

„Valst. laikr.“, 08.10

Jaunučių ateitininkų stovyklos Dainavoje mokytojos Elenutė Aglinskienė ir Vakarė Valaitienė.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

A.†A. ADOLFUI PETRIUI

mirus, jo žmonai ONAI ir visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Union Pier Lietuvių draugija

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Albertas Šimėnas, Lietuvos Krikščionių demokratų partijos narys, rugpjūčio 30 d. atsisveikino su Čikagos rėmėjais. Jis tęsia savo kelionę toliau – „Dainavos“ stovykla, Clevelandas, Detroitas ir New Yorkas. Rugsėjo 6 d. grįžta į Lietuvą prie savo pareigų. Dr. Alberto Šimėno atsilankymu džiaugiasi ne tik Krikščionių demokratų rėmėjai, bet ir lietuviška visuomenė, su kuria jis susitiko. Jis yra ramaus būdo, moka bendrauti su žmonėmis, yra paprastas, žino savo partijos programą. Į visus klausimus konkrečiais faktais ir plačiai atsakinėjo. Susidarė vaizdas, kad Krikščionių demokratų partija, vadovaujama Algirdo Saudargo, stovi ant tvirtų pamatų su aiškia programa. Ateinantieji Lietuvos Seimo rinkimai yra lemtingi. Valdancioji partija turi būti pakeista. Laiko liko nedaug. Kad Seimo rinkimus laimėtų dešinieji, reikia lėšų. Krikščionių demokratų rėmėjai yra išsiuntę nemažai laišku su prašymu aukoti, kad būtų imanoma finansuoti tam tikrus jų priešrinkiminius projektus. Jei kas negavo laiško ar dar norėtų savo auką padidinti, prašome siųsti rėmėjų išdukinui Kostui Dočkui – 1901 S. 49th Ct., Cicero, IL 60804.

Šv. Kazimiero kongregacijos seselės maloniai visuomenę kviečia kartu su jomis pasimelsti šį šeštadienį, rugsėjo 7 d., 9:30 val. r., motiniškojo namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., prašant Aukščiausiojo, kad Šv. Kazimiero įsteigta Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišias aukos nuo Robertas Rizzo, St. Williams parapijos klebonas (jis yra baigęs Šv. Antano parapijos Cicero, IL, pradžios mokyklą ir gerai susipažinęs su seselėmis kazimierietėmis).

Čikagos Lietuvių šaulių vadovybė rengia Tautos šventės, rugsėjo 8 d., minėjimą ir visuomenę ragina nepamiršti šios prasmingos šventės, gausiai jai dalyvauti. Specialios Mišios bus aukojamos rugsėjo 8 d., sekmadienį, 10 val. r., Nekalto M. Marijos Pradėjimo bažnyčioje Brighton Parke, o po Mišių akademinė dalis, pietūs ir pabendraavimas bus Šaulių salėje.

Dar ne vėlu rezervuoti vietą Lithuanian Mercy Lift pokylyje, kuris rengiamas šį šeštadienį, rugsėjo 7 d., 6 val. vak., The Chicago Art Institute patalpose. Niekas negalėtų ginčyti, kad tai tikrai prestižinė vieta pokylyui, o LML darbuotojai stengsis, kad svečiams būtų linksma, smagu ir malonu. Skambinkite tel. 708-442-8297 ir paskubėkite, nes rengėjams juk reikia iš anksto žinoti, kas puotoje dalyvauja.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus)
Tel. 312-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9 v.r. – 5 v.v.
Šeštadieniai ir vakarais
pagal susitarimą

Metiniai Šiluvos atleidai prasidės ateinančių šeštadienį, rugsėjo 7 d., 9 val. ryte, šv. Mišiomis Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke. Atlaidai tęsis, pagal tradicijas, iki rugsėjo 15 d. ir užsibaigs iškilminga procesija 2 val. p.p. iš Maria aukštesniosios mokyklos aikštės į parapijos bažnyčią. Atlaidams vadovaus svečias kunigas iš Lietuvos – Arvydas Liepa, MIC. Jis taip pat sakys pamokslus. Pradedant rugsėjo 8 d., iki 13 d., atleidų Mišios bus kiekvieną rytą, 9 val. ir 6:30 val. vakare. Kadangi šiuo metu, galima sakyti, parapijos lietuviškoji ateitis (klebonas kun. Jonas Kuzinskas netrukus turės išeiti į pensiją) „kabo ant plauko, svarbu, kad atlaiduose, procesijoje, o taip pat sekmadienį lietuviškose pamaldose dalyvautų kuo daugiau žmonių. Arkidiecezija, be abejo, stebi parapijoms priklausančiųjų etninę sudėtį ir pagal tai daro sprendimus, kokio klebono tai ar kitai parapijai reikia. Jeigu parodysime, kad Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje nedaug kas domisi lietuviškais pamaldomis, tai vėliau nerūgokime, jei ir naujas klebonas bus nelietuvis.

JAV LB apylinkė buvo įsteigta 1962 metais. Iš pirmosios valdybos dar likę ir toliau siejosi LB reikalais, buvęs pirm. Viktoras Šilėnas, Vitalis Umbrasas ir Juozas Kaciliauskas. Daug valdybų iki šiol nepailstamai dirbo lietuviškos išlaikymo darbu švietimo, kultūros, socialinėje ir kitose srityse. Ir dabartinė valdyba, vadovaujama Gedimino Kazėno, eina gliai įmintomis pėdomis: ruošia minėjimus, remia švietimą, spaudą, lietuviškąją kultūrą. Jau 25 metai iš eilės tą patį sekmadienį rengia gegužinė, tad ir šįmet visus kviečia atvykti, pasimatyti su pažįstamais smagiai praleisti sekmadienį, rugsėjo 8 d., popietę Pasaulio lietuvių centro sodelyje.

Tauragės Lietuvių klubas veikia jau 40 metų, tad ruošiasi tą sukaugtį gražiai paminėti sekmadienį, rugsėjo 15 d., 2 val. p.p., Šaulių salėje. Bus šaunios muzikos, graži programa, vaišės, bet svarbiausia – klubo nariams dalyvavimas nemokamas, bet būtina vietas rezervuoti iki rugsėjo 8 d., skambinant Vladui Paliulionii 708-484-3546 arba Justinui Sidlauskui 708-425-4395. Nuoširdžiai kviečiami ne vien tauragiškiai, bet visa lietuviškoji visuomenė, žinoma, pirma rezervavus vietą.

Antanas Zailskas, Cicero, IL, su „Draugo“ laikraščio prenumeratos mokesčiu, atsiuntė dar 100 dol. auką – tai suprantančių širdžių šneka tam vieninteliui lietuviškam dienraščiui užsienyje. Esame labai dėkingi.

x Galui padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk)

x Travel Center, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreiptis į Teresę Lesniauskiene, tel. 847-526-0773. (sk)

x Vasaros metu TRANŠPAK įstaigos Lemonte valandos: penkt. 3 v.p.p. - 7 v.v., sekmd. 8:30 v.r. - 1 v. p.p. Šeštadieniai uždaryti. TRANŠPAK tel. Lemonte: 708-257-0497. (sk)

Pedagoginio lituanistikos instituto mokslo metų pradžia bus rugsėjo 7 d. ryte, Jaunimo centre, PLI patalpose. Studentų registracija prasidės 9 val. Naujų studentų sutiktuvės bus 10 val. Kviečiami registruotis lietuviškų aukštesniųjų mokyklų abiturientai arba kiti tokio mokslo lygio jaunuoliai, -ės. Neturintieji mokyklos baigimo pažymėjimo, turi laikyti egzaminus iš lietuvių kalbos, lietuvių literatūros ir Lietuvos istorijos. Anot instituto direktorės Stasės Petersonienės, šiais metais norima išplėsti neakivaizdinio mokymosi būdą, t.y. negalintiems lankyti šeštadieninių paskaitų, sudaryti sąlygas studijas atlikti korespondenciniu būdu. Atvykusiems iš Lietuvos užskaitomas ten išeitas mokslas ir jie keliami į aukštesnį kursą. Informacijai tel. 312-847-1693.

Maironio lituanistinė mokykla, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pradeda mokslo metus šeštadienį, rugsėjo 7 d. Tą dieną, nuo 9-10 val. ryto, vyks naujų mokinių ir pavėluota registracija. Nuo 10 val. ryto iki 12 val. p.p. vyks pamokos, o salėje bus pirmas tėvų susirinkimas. Tėvai yra kviečiami dalyvauti mokyklos atidaryme, kuris vyks bažnyčioje 10:15 v.r. Mokykloje veikia darželis (4 ir 5 metų programa), atskiros vaikų ir suaugusių lietuviškai besimokančių klases bei 10 klasių pagal Švietimo tarybos programą. Raginame paštu gautus registracijos lapus nedelsiant grąžinti. Klausimais kreiptis į mokyklos direktorę, Eglę Novak, tel. (708) 257-5918.

Čikagos lituanistinė mokykla sveikina visus su rudens pradžia! Mokykloje registracija ir pirmoji pamokų diena bus šeštadienį, rugsėjo 7 d., Jaunimo centre. Pradedama registracija 9 val. r., o 10 val. bus Mišios Jėzuitų koplyčioje, po to mokyklos atidarymas. Kviečiamas visas jaunimas – čia gimęs ir gyvenantis Lietuvoje atvykęs, registruotis į lietuvišką mokyklą.

Daumanto-Dielininkaičio jaunučių ateitininkų kuopa (nuo darželio iki 8-to skyriaus) naujosios veiklos metus pradės rugsėjo 8 d., sekmadienį, 9 val. ryto šv. Mišiomis Pal. Matulaičio misijoje, Lemonte. Po Mišių pirmasis susirinkimas vyks Ateitininkų namuose. Visi prašomi dėvėti sportinius drabužius. Naujus narius kviečiame registruotis šeštadienį, rugsėjo 7 d., PLC žemutinėje salėje nuo 9 iki 11 val. ryto, arba sekmadienį, rugsėjo 8 d., po šv. Mišių Ateitininkų namuose. Kuopos globėjos yra Rasa Narutytė-Kasniūnienė, tel. 708-403-4988 ir Dainė Narutytė-Quin, tel. 708-349-7403.

Birutės Pūkelevičiūtės niekam pristatinti nereikia – ji pažįstama, laukiama, pageidaujama dėl savo aktoriškų gabumu, dėl poetiško, rašytojiško žodžio meistriško. Nėra abejonės, kad rugsėjo 21 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centro salėje netalpins visu, norinčių išgirsti Birutę. Taip, tą šeštadienį ruošiamas jos recitalis, kurio atidaromas PLC rudens renginių sezonas. Data lengva atsiminti, nes tai šeštadienis prieš „Draugo“ pokylį, įvyksiantį Martiniuke salėje rugsėjo 22 d., sekmadienį. Visi kviečiami dalyvauti, o bilietis ir stalus galima užsisakyti „Draugo“ administracijoje kasdien darbo valandomis.

Aloyzas Pakalniškis, Naperville, IL, gražindamas „Draugo“ laimėjimo bilietų šakneles, pridėjo 90 dol. auką (turbūt, kad būtų graži, „apvali“, 100 dol. suma). Jam tariame širdingą aciu, ir užtikriname, kad dovana tikrai įvertinama.

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SIENAPJŪTĖ

Aidėjo graudūs žiogų smukeliai.

Gaili rasa nupuolė.
Blyksėjo aštrūs sidabro dalgiai
Laukuos ankstyvą rytą.

Vai dobilėli rasakėlėli,
Galvelė garbanota...
O tai sugrėbiau, o tai sudėjau
į aukštesnį kursą. Informacijai

Atagirgždėjo, atidardėjo
Vežimai nuo giružės.
O tai sukrovė jauni berničiai
Laukų šienelį žalia.

Nuščiuvo graudūs žiogų smukeliai.

Tik smilga atsiduso:
– Vai, dobilėli rasakėlėli,
Broluži šviesiaplauki...
Aldona Puišytė

KITI APIE MUS

Šį kartą susipažinsime su vienu vokiečių mokslininku, kalbų tyrinėtoju. Jis mokėjo daugiau kalbų, bet mums svarbiau jo lietuvių kalbos darbai. Tai Karl Brugmann (1849-1919). Jis apsisprendė tyrinėti gyvąją kalbą, o ne „kalbą popieruje“. Jis 1880 m. rugpjūčio mėn. atvyko į Lietuvą, Garliavos apylinkes. Čia per 2-jų mėnesių viešnagę surinko nemažą tautosakos, gerai išstudijavus vietinę tarpe. Tuos rezultatus paskelbė drauge su A. Leskynu išleistoje knygoje apie lietuvių liaudies dainas ir pasakas iš rusų ir vokiečių okupuotos Lietuvos (1882). Čia užrašytos 106 dainos, 47 pasakos ir 2 vestulinės kvieslio oracijos. Visi tekstai kirtuoti. Pasakos išverstos ir į vokiečių kalbą. Šia knyga naudojosi ir kiti indoeuropistai. Reikia pasakyti, jog tai yra pirmoji platesnė atskiros lietuvių kalbos tarmės monografija. Skaitant šį aprašymą galima stebėtis, kaip Brugmanas per tokį trumpą laiką taip gerai susipažino su tarpe ir pastebėjo tiek daug kitataučio ausiai sunkiai suvokiamų dalykų: Jo ši knyga yra vertinga lietuvių tautosakos mokslui. Jo svarbiausias darbas pavadintas „Grundriss“, arti 4000 puslapių, kur daug vietos skirta ir lietuvių kalbai. Brugmanas yra paskelbęs ir keletą mažesnes apimties straipsnių, skirtų lietuvių kalbos klausimais. Vokiečių spaudoje jis recenzavo ir vieną kitą lituanistinį leidinį.

KIŠKIS SMALIŽIS (Pabaiga)

– Kas čia lando, kiškis baido?

Vilkas uodegą pabrūkęs (ikišęs tarp kojų), lyg žado (kalbos) pritrūkęs, į lapę sako:

– Kas per žvėris mūsų miške atsirado? Reikia sužinoti, kas jis per vienas, Kūmyte, paklausk tu jo, tik meldžiama, švelniau.

Lapė klausia:

– Iš kur ir kas toks sveikas esi, tu mūsų Geradėjau?

Kiškis aukštyn pašoko, dar piktesniu balsu suriko:

– Aš girių nelabasis (panašus į velnią), šio miško šeimininkas. Siuntė mane liūtas karalius tvarkos čia žiūrėti, jus, žvėris, bausti. Tave, lapute, pirmutinę. Brrr!

Dar aukščiau kiškis pašoko, kojėlėmis sumojo, net lapai nuo jo į visas puses pabiro. Vilkas ir lapė baisiai išsigando, atgal į mišką spruko (bėgo). Ilga ilgai bėgo, iš baimės sustoti negalėjo. Kiškis į tankumynus nulindo, iš džiaugsmo ilgai po eglėnėlį trynėsi, iki lapų nenusikratė.

Pranas Mašiotas

MANO KELIONĖS

Aš daug kur važiuoju ir daug ką dariau. Aš baigiau penktą skyrių. Man labai gerai pasisekė. Kelias savaites buvau namuose, važiuoju į baseiną, žaidžiau tenisą. Baseine mokiausi plaukti. Mano komanda rungtynėse nelaimėjo, bet aš gavau trečios vietos premijas.

Po to, mano šeima važiuojo į Massachusetts pas mano močiutę ir senelį. Ten atvykome dvyliką valandą. Ten mes maudėmės ir žaidėme. Mano tėvai ir aš žaidėme tenisą.

Paskiau važiuoju į „Neringos“ stovyklą. Ten susitikau seniai matytus draugus: Tika, Aleksandrą ir Ritą, draugę iš Baltimorės. Mes gyvenome devintame namelyje, kuris vadinasi „Sidabriniai sūlai“. Mes buvome sidabriniai, nes „Ne-

Teovynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Visame krašte Kęstutis garsėjo kaip narsus karžygis. Lietuviai jį gerbė ir mylėjo.

Piešė Vandą Grigorovic

PASAI

Dainavos pasas yra knygutė, kurioje įrašai savo vardą, pavardę, tautybę, pilietybę ir gimimo datą. Ten yra įklijuota nuotrauka.

Kiekvieną dieną mes keliaujame į kitą kraštą. Kiekviena krašte reikia gauti vizą. Į pasą rašome ir kitus dalykus, apie save ir savo kelionę.

Mano manymu, šie pasai gera idėja, bet jie turėtų būti mažesni – kišeninio dydžio.

Audrytė Sušinskaitė,
10 būrelis

KREPŠINIS

Mano mėgstamiausia krepšinio komanda yra „Houston Rockets“. Jie laimėjo du kartus iš eilės čempionatą. Mėgstamiausi žaidėjai yra Michael Jordan, Hakeem Olajuwon ir Shawn Kemp.

Kęstutis Daugirdas, 3 būrelis

SPORTAS

Mano mėgstamiausia beisbolo komanda yra „Indians“. Jie yra pirmoje vietoje centrinėje divizione. Gal jie žais čempionatą.

Kęstutis Kalvaitis,
3 būrelis
JAS vasaros stovykla Dainavoje, 1995 m. („Keliaujame per pasaulį“)

GLADIATORIUS

Vėjas staugė kaip sužeistas gyvulys, bet Klaipėdos observatorijoje viskas buvo ramu. Jonas Petrauskas buvo vienintelis žmogus, kuris dirbo. Visi kiti ėjo namo pas savo žmonas ir vaikelius. Jonas neturėjo šeimos. Jis tikėjo, kad yra gyvybė kitose planetose.

Tą vakarą jis buvo neblausis. Jis negalėjo aiškiai matyti pro teleskopą. Kai Jonas atsisėdo, kažkas suspiegė staiga, aiški žalia šviesa užplėdė mažą kambarį. Šiurpulys nuėjo per jo kūną. Pasirodė kažkoks ratas. Atrodė, lyg kažkoks ginklas buvo mestas prie jo kojų. Jis pažiūrėjo į viršų, labai nustebo. Jis pamatė bjaurius žvėris, rėkiančius ant jo.

Jonas išgirdo riauumą už nugaros. Gyvulys atrodė kaip kiaulė, šernas ir liūtas viename pavidale. Žvėris jį puolė. Jonas pagriebė ginklą ir dūrė į krūtinę. Neatrodė, kad gyvuliui

skaudėjo. Gyvulys su savo nagais sužeidė Joną. Kraujas pradėjo tekėti. Jonas užspaudė savo žaizdą, nes labai skaudėjo. Jonas pagriebė ginklą ir smogė tiesiai į krūtinę. Gyvulys sustaugė ir nukrito negyvas. Masės gyvulių džiaugė ir dėkojo jam. Garbės medalis nusileido ant jo kaklo.

Tada jis atsirado tame kambaryje. Prie jo buvo puodukas gerimo. Jis nusijukė ir nuėjo prie veidrodžio. Ant jo kaklo buvo medalis. Viskas buvo sapnas, ar ne?

Gintautas Dumčius,
Bostono lit. m-los mokinys.
(„Švilpukas“).

PAGALVOKITE

1. Kas suredagavo ir parašė Vasario 16 Akto tekstą: dr. J. Basanavičius, A. Smetona ar Vileišis? 2. Kas parūpino plunksnokatį ir rašalą Vasario 16 Aktui parašyti? 3. Kas iš Anglijos monarchų pirmasis važiavo traukiniu? 4. Kokio amžiaus buvo Marija ir Juozapas, kai jiems apsiėmė angelas? 5. Nuo senų laikų Vilniaus Aušros vartuose Lietuvos herba Vytis iš abiejų šonų sėkmingai saugo du heraldiški simboliai. Kas jie?

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

PAGALVOKITE ATSAKYMAI

1. A. Einšteino buvęs gydytojas Amerikoje globoja jo akis, jas abi užkonservavęs stiklainyje. 2. Milžinas Galijotas buvęs 9 pėdų ir 4 inčų arba 284 cm ūgio (1 Sam. 17-4 arba 1 Kar. 17,4, The Everyday Bible, Nen Century Version Guideposts, Carmel, N.Y.). Lietuviai Šv. Rašte vertėjai Pipiras, Einoris, Skvireckas ir net Rubys, jo ūgio matavimą pateikia „uolektis“ arba „masto“ terminais; vėliau jau pavartojo „pėdas“, o iš vertėjo Jureno tikimės sulaukti „metrus“ Skvirecko apskaičiavimu, Galijotas buvęs 3 metrų ir 41 cm ūgio, jei mastas yra 0.525 m ir viena plauštaka yra pusė masto. (L.E. 17-477, Boston, 1959; Dabart. Liet. kalbos žodynas, 386 ir 876 psl., Vilnius, 1972, nurodo, jog „mastas“ arba „uolektis“ yra 0.6669 ar 0.7111 metro; Insight on the Scriptures, 1-984, Brooklyn, 1988). 3. Jei milžinas Galijotas buvo 284 cm ūgio, o Lietuvos krepšininkai A. Sabonis 221 cm, E. Žukauskas 216 ar 219 cm, Ž. Ilgauskas 214 ir vis dar auga, bei Š. Marčiulionis 195 cm, tai Galijotas už mūsų krepšininkus buvo dviem pėdom aukštesnis. 4. Pavasari žmonės. Lietuvoje geria klevo ir beržo sulą. 5. Stalaktitas – tai požemio urvuose kabantis varveklis, kuris auga, lašėdamas žemyn, jo viršūnė yra apačioje. Vieno metro ilgio jis pasiekia per 2000 metų. Stalagmitas – tai požemio urvuose augantis stulpas. Jo viršūnė yra auganti į viršų. Augimas priklauso nuo viršuje esančio Stalaktiko lašėjimo (L.E. 28-415, Boston, 1963; Enc. Brit. 21-104+5:115-117, Chicago, 1968; Arcade, Dict. of Word Origins by J. Ayto, p. 497, N.Y. 1991).

• SOS signalas oficialiai pripažintas kaip pagalbos šauksmas visiems laikams. Tai buvo tarptautiniame suvažiavime, 1906 m. lapkričio 22 d. įvykusiame Berlyne.